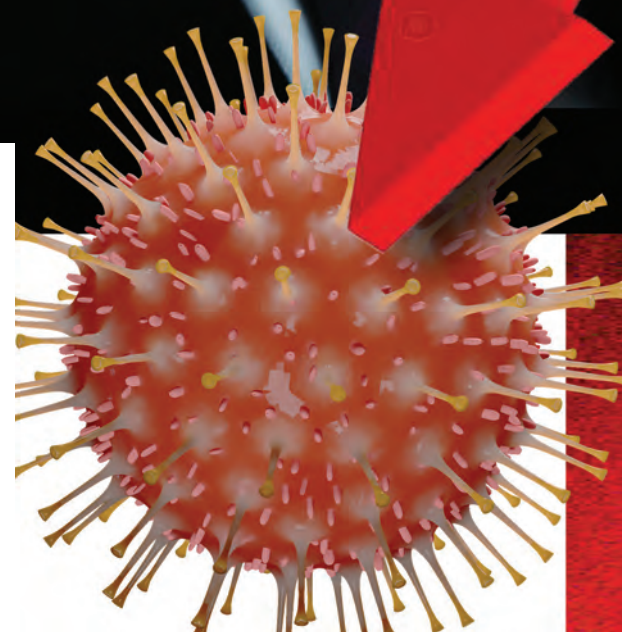

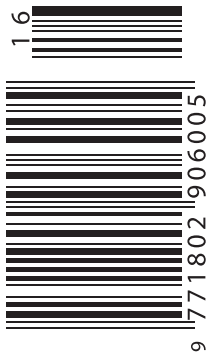
Mimořádná
doba
vyžaduje
mimořádná
řešení

>>> Čtěte na str. 10–13

ČMKOS

Cena 49 Kč, pro předplatitele 45 Kč

Už víte, proč si předplatit **sondyrevue**
i v roce 2020

Dočtete se,

na co máte

nárok

Objednávejte e-mailem: sondy@cmkos.cz
telefonicky: 234 462 319 nebo na www.e-sondy.cz

- 8 Zajištění bezpečných pracovních podmínek při šíření nemoci COVID-19

- V Mzdové nároky zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele

- 22 Alena Schillerová: Rány tuzemské ekonomice maximálně zmírníme

- 6 Snaha zachovat výrobu dominuje i při pandemii

- 7 Co řekli politici o deficitu státního rozpočtu

- 14 Pracovněprávní desatero v boji s koronavirem

- 24 Veřejná tajemství překérního pracovního trhu

Milan Kocmánek

Objednávky či jakékoliv dotazy zasílejte na adresu: Sondy, s.r.o., nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3 e-mail: sondy@cmkos.cz, telefon: 234 462 319

SVĚT STŮNĚ

Bude se doba roušková opakovat? Ještě ani neskončila a už si klademe další a další znepokojivé otázky.

V naší psychice, ekonomickém systému a v životě celé planety neviditelný mikroskopický organismus způsobil nebývalý „megazmatek“.

Není to poprvé v historii, kdy se lidstvo potýká se smrtelnou pandemií, vždy ji přežilo a našlo lék. Tak tomu bude určitě i nyní. A většinu z nás, co budeme mít to štěstí a ze střetu se zákeřným virusákem vyjdeme zdraví či se nenakazíme, čeká jiná doba. Válka o zdraví svět změnila a nic nebude jako dřív, nic nebude jak bývávalo, jak se zpívá ve známé písni.

V mnohém nás však prožitý nouzový stav posune, a na tom bychom měli stavět. Třeba v tom, jak rychle jsme zvládali být on-line a bezkontaktní a šlo nám to. Najednou je normální e-recept, e-neschopenka, žhavíme nejrůznější komunikační aplikace. Jsme nuceni hledat jednodušší řešení, na balast byrokracie nezbyvá čas a jde to bez ní. Vlastně si nanečisto zkusíme e-stát. Nabízí se pokračovat i po stavu nouze.

Velkou starostí a posláním odborů je nedopustit, aby z této nouzové situace nevyšli jako poražení zaměstnanci. Zatím je nejvíce v médiích viditelná záchrana byznysu. Program Antivirus je pochopitelně cílen i na zaměstnance – udržení co největší zaměstnanosti, to jsou spojité nádoby. Nyní je velmi akutní prosadit zvýšení podpory v nezaměstnanosti. Patnáct tisíc korun pro OSVČ bylo označeno za nedůstojné. Ale za šest tisíc, což je průměrná podpora v nezaměstnanosti, rozhodně nelze důstojně přežít, zdůrazňuje Josef Středula. Otázek týkajících se zaměstnanců bude přibývat – hlavně aby v době pokoronavirové nebyl zaměstnanec opět tím daňovým soumarem, který vše zaplatí.

Jana Kašparová

JANA KAŠPAROVÁ,
šéfredaktorka

Stalo se...

Vznik nových demokratických odborů v roce 1990

Součástí zásadních společenských změn, k nimž se českoslovenští občané rozhodli během sametové revoluce, bylo, že zájmy zaměstnanců musí v nových podmínkách hájit odbory, organizované a fungující podle jiných pravidel než dosud a především naplněné úplně jiným duchem. Provést tyto změny měl všeodborový a všesvazový sjezd, který se konal 2. až 3. března 1990 v Praze. Jeho hlavním úkolem bylo zrušit Revoluční odborové hnutí (ROH), rozdělit jeho majetek a založit nové odborové

struktury. S ukončením činnosti ROH delegáti souhlasili; větší problém představovalo jak naložit s majetkem ROH. Ta část majetku, která patřila formálně ROH, ale fakticky byla v držení základních organizací či svazů, šla jednoduše převést i do formálního vlastnictví dosavadních držitelů. Jinak to bylo s majetkem, který patřil bezprostředně ROH, byl „všeodborový“. Podle původních představ ho měla převzít federální konfederace, kterou měly na tomto sjezdu odborové svazy založit. Ta by potom provedla příslušné vyrovnání.

Zástupci svazů sdružených do Konfederace umění a kultury však srušili, že do této ústředny nevstoupí. Mimo navrhanou konfederaci mohla stát také velká část slovenských odborářů. Velký problém představovala okolnost, že jako s dědicem se počítalo s organizací, která ještě nevznikla. Proto také v průběhu sjezdu došla návrhová komise k názoru, že by bylo nejvhodnější přerušit již probíhající všeodborový sjezd, zahájit sjezd všesvazový a na něm založit z vůle všech svazů orgán, který by se stal nástupcem ROH v majetkových záležitostech. Tento návrh vzbudil velký údiv, ale nakonec s ním všichni delegáti souhlasili. (Majetek ROH převzala instituce později nazvaná Majetková, správní a delimitační unie odborových svazů.)

Další den se jednalo o podobě budoucí společné centrály, která měla představovat platformu pro vytvoření skutečně neformální akční jednoty odborů: „Konfederaci je třeba chápat tak, že jsou to svazy. Není to nic nad svazy, je to něco, co si svazy vytvářejí pro svoji potřebu, aby mohly znásobit své síly.“ Takové pojetí vycházelo vstříc těm, kteří se obávali oživení staré centralizace.

Sjezd schválil vznik tohoto orgánu s názvem Československá konfederace odborových svazů (ČSKOS). Podle Zakládající listiny měla ČSKOS usilovat o vytvoření

akční jednoty odborového hnutí na principu solidarity a společných zájmů odborových svazů a o obhajobu oprávněných zájmů a práv pracujících sdružených v odborových svazech; dále se měla starat o mezinárodní zastupování československých odborů. Konkrétní úkoly spočívaly v koordinaci svazů (v rozsahu delegovaných pravomocí), v jejich zastupování vůči státním a politickým orgánům v případě, že půjde o záležitosti přesahující působnost jednoho svazu. (Odborové svazy se mohly navíc sdružovat a vystupovat společně bez konfederace.) Statut ČSKOS stanovil, že odborové svazy a sdružení na úrovni svazů vytvářejí Generální radu, která se skládá ze dvou republikových komor. Generální rada zřizuje celostátní účelová zařízení, přijímá stanoviska k zákonům, uplatňuje zákonodárnou iniciativu, schvaluje členství v mezinárodních odborových organizacích, rozhoduje o vyhlášení generální stávk. V čele Generální rady stálo prezidium, které bylo složeno z prezidenta, viceprezidentů a výkonného tajemníka. Prezidentem ČSKOS se stal **Igor Pleskot**, jednoznačně nejvýraznější postava tohoto období.

Velký problém nejen pro celé odborové hnutí představoval vztah mezi Slováky a Čechy a celé státoprávní uspořádání. V rámci konfederace byl řešen mj. i tím, že se přejmenovala na Českou a Slovenskou konfederaci odborových svazů. Na její půdě vznikly i odpovídající národní, republikové orgány. Dne 5. dubna 1990 byla ustavena Českomoravská komora ČSKOS, která se v listopadu 1992 přejmenovala na Českomoravskou komoru odborových svazů (ČMKOS) a od roku 1998, po II. sjezdu ČMKOS, nese název Českomoravská konfederace odborových svazů. Po rozdělení Československa se ČMKOS stala největší odborovou centrálou na území České republiky.

JÍŘÍ POKORNÝ

a stane se...

Poděkování není nikdy dost

Česko čelí nebezpečí, které jsme znali jen ze sci-fi filmů, celá země je v karanténě a učíme se s tím žít. Nejsme v tom sami, mikroskopický virus ochromil svět a takřka ze dne na den odhalil zranitelnost globální ekonomiky. Říká se, že štěstí přeje připraveným, ale na takovýto atak nebyl připraven nikdo.

První reakce politiků byly rozpačité, ale Česká republika se vzpamatovala mezi prvními. My jsme s experty ČMKOS vypracovali a navrhli hned několik mimořádných opatření. Je dobře, že vláda pozitivně reagovala zejména na požadavky odborů, aby stát s okamžitou platností na sebe převzal závazky podnikatelů ve mzdové oblasti, zajistil plynulou výplatu mezd a tím i kupní sílu zaměstnanců po omezení či zastavení výroby.

Věřím, že obdobným způsobem se postaví vláda i k zásadnímu požadavku odborů na okamžité zastavení převodu zisků do zahraničí u firem působících na území ČR. Rovněž požadujeme okamžité zastavení exekucí a další. Vyhrají ti, co nenechají naši ekonomiku a lidi padnout na kolena. Mimořádná doba vyžaduje mimořádná řešení. Investice do lidí jsou klíčové. Z krize se doslova musíme proinvestovat. Denně jsme v kontaktu s našimi organizacemi a máme informace z terénu, v jakých nevhodných hygienických podmínkách někde nutí lidi pracovat, ale naopak jsou také příklady, kde se o své zaměstnance starají vzorně. Chtěl bych poděkovat všem, kteří v této složité situaci pracují, a vyslovit jim opravdu velké uznání. Nelze vyjmenovat všechny profese, tak alespoň ty v první linii – zdravotníci, hasiči, policisté, záchranáři, prodavači, lidé v dopravě, na železnici, v energetice, nepřetržitých provozech, zajišťující potraviny, vodu, teplo a další a další hrdinové v práci. Děkujeme vám a jsme na vaší straně.

JOSEF STŘEDULA

ANTIVIRUS

PROGRAM MPSV NA OCHRANU ZAMĚSTNANOSTI

 JMalacova
www.mpsv.cz

POMŮŽEME FIRMÁM ZAPLATIT MZDY ZAMĚSTNANCŮM

A

Nucené omezení provozu a karanténa

Uzavření či omezení provozu na základě krizového opatření či nařízení karantény příslušným úřadem

- v případě karantény pobírá zaměstnanec náhradu mzdy 60 % průměrného redukovaného výdělku
- v případě uzavření provozu nařízením vlády pobírá zaměstnanec náhradu mzdy 100 % průměrného výdělku
- příspěvek zaměstnavatelům 80 % z vyplacené náhrady mzdy včetně odvodů / max. však do výše 39 000 Kč

B

Související hospodářské potíže

Překážky v práci na straně zaměstnavatele v důsledku souvisejících hospodářských potíží z důvodu šíření koronaviru

- dle druhu překážky pobírá zaměstnanec náhradu mzdy 60–100 % průměrného výdělku
- příspěvek zaměstnavatelům 60 % z vyplacené náhrady mzdy včetně odvodů / max. však do výše 29 000 Kč

Podmínky pro nárok na kompenzaci

- týká se firem v podnikové sféře, zaměstnanci musí být v pracovním poměru a musí se účastnit nemocenského a důchodového pojištění
- zaměstnavatel striktně dodržuje zákoník práce
- zaměstnanec nesmí být ve výpovědní lhůtě a nesmí mu být dána výpověď
- zaměstnavatel musí vyplatit mzdu a odvést odvody

Aktuální k 31. 3. 2020

Kurzarbeit odstartoval

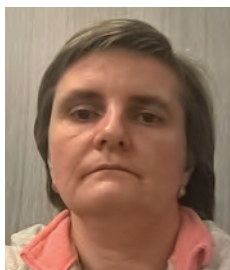
Kurzarbeit z programu Antivirus odstartoval 6. dubna. Příspěvky na mzdy od státu mohou získat firmy, na které dopadla nařízená omezení proti koronavirové pandemii. Tuto formu podpory pro záchranu pracovních míst odbory silně podporovaly a iniciovaly její zavedení v ČR. Další informace přinášíme na str. 18 až 19.

Petr JANOUŠEK

Josef MIKULA

Ladislava MAŠEVSKÁ

Miroslav ZAVADIL

JAK TO VIDÍME

my

Snaha zachovat výrobu dominuje i při pandemii

Koronavirová pandemie má silný dopad na mnoho provozů v republice. Evropská odborová centrála industriAll Europe požádala zaměstnavatele, aby přijali odpovídající ochranná opatření a zapojili do rozhodování odbory. Přístup k pandemii se však liší podle firem i regionů. Někde je ochrana zaměstnanců zabezpečena dobře, jinde jsou s ní potíže.

Předsedů odborových organizací jsme se zeptali: **Jaká je situace ve vaší společnosti?**

Petr JANOUŠEK,
předseda Výboru ZO OS Stavba
ČR HOCHTIEF CZ, a.s.:

Současná situace nás samozřejmě zasáhla. Někteří zaměstnanci jsou v karanténě, ale těch je poměrně málo. Větší skupinu tvoří hlavně techničtí a administrativní zaměstnanci, kteří pracují z domova, pokud to je technicky možné. Byl zaveden „střídavý provoz“, což znamená, že jedna část pracuje z domova, druhá dochází do práce a po týdnu se střídají. Na jednotlivých stavbách jsme se potýkali s nedostatkem vhodných ochranných prostředků. Mimořádným úsilím personálního úseku, specialisty BOZP a útvaru nákupu se posléze podařilo zajistit větší množství respirátorů i ochranných roušek. Pracoviště s větší kumulací pracovníků byla vybavena bezkontaktním teploměrem, při příchodu do zaměstnání je všem měřena teplota.

Řešíme nedostatečné zásobování materiálem, nižší počet zaměstnanců dělnických profesí, protože se snížila možnost využívání pracovníků

z Ukrajiny, a další problémy. S personálním útvarem a hlavním specialistou pro oblast BOZP se snažíme eliminovat dopady na zdraví lidí a na jejich příjmy při udržení chodu firmy.

Josef MIKULA,
předseda ZO OS KOVO LET, a.s.,
Kunovice:

Naše základní organizace předložila vedení společnosti návrh dohody o přerušení výroby kvůli možné nákaze koronavirem. Navrhovali jsme přerušení do 31. 3. 2020 s tím, že by byla zabezpečena nezbytná obsluha provozů s minimálním počtem zaměstnanců. Finální odpověď předsedy představenstva zněla v tom smyslu, že společnost plně podporuje všechna nezbytná opatření pro maximální snížení rizika nákazy zaměstnanců. K pozastavení činnosti provozu v Kunovicích však nepřistoupí hlavně kvůli komplikovanosti celého procesu. Pokud by karanténu v areálu závodu nařídily oprávněné státní orgány, byla by zavedena neprodleně. Vedení také deklarovalo plně

převzetí odpovědnosti za bezpečnost zaměstnanců.

V současnosti jsou pracoviště i zaměstnanci vybaveni dezinfekčními prostředky, dezinfekčním mýdlem, krémy na vysušené ruce a dalšími. U vstupu je instalována termokamera, která automaticky snímá tělesnou teplotu všech, kdo vstupují do závodu. Z tohoto hlediska tedy vedení společnosti závazky plní.

Ladislava MAŠEVSKÁ,
místopředsedkyně ZO OS TOK
Mileta, a.s., Černý Důl:

Ve společnosti Mileta nebyla výroba zastavena, byla však přijata přísná opatření k ochraně zaměstnanců a k zamezení případného zavlečení a šíření epidemie. Odborová organizace nemá připomínky k výše uvedeným nařízením vedení společnosti, protože povaha výroby v závodech Milety dovoluje zorganizovat směnnost a práci tak, aby se na jednom pracovišti na mezní vzdálenost setkávali maximálně dva zaměstnanci. Komunikace se vede elektronicky kdekoli je to možné, kontakt s cizími osobami podléhá přísným omezením. Potěšitelné je, že zaměstnanci si rychle pravidla ochrany před koronavirem osvojili, dobrovolně je dodržují a vlastně na sebe i navzájem dávají pozor ve zvýšené míře. Jsme připraveni jednat o náhradách mzdy v případě útlumu či odstávky výroby, zatím tato otázka ale není na pořadu dne. Vítejte také návrh OS TOK na poskytnutí podpory členům odborové organizace, pokud by k tomu

přece jen došlo. Všichni však věříme ve zvládnutí situace a brzký konec nutných opatření.

Miroslav ZAVADIL,
předseda ZO OS ECHO
Continental Barum Otrokovice:

Ve společnosti Continental Barum Otrokovice jsme byli do krizového štábu přizváni od jeho druhého zasedání a od té doby se pravidelně účastníme. Máme možnost ovlivňovat přijatá opatření ve prospěch zaměstnanců a vidím ochotu zaměstnavatele na naše připomínky reagovat. Problémem byl kritický nedostatek ochranných prostředků pro zaměstnance v takovém počtu, jaký firma s více než 5000 pracovníky potřebuje. Tato situace vytváří v kontextu snahy o zachování výroby průmyslových podniků ze strany státu i majitelů obrovský tlak na zaměstnance a na odborovou organizaci. Kvůli omezení odbytu a částečně i snaze snížit stres zaměstnanců došlo k prozatímní odstávce výroby. Všechny termíny zastavení výroby a také výše náhrad samozřejmě procházejí neustálým vývojem. V březnu jsme se dohodli na náhradách pro zaměstnance ve výši 70% za směny připadající na pracovní dny a 90% za směny připadající na víkend. Tyto náhrady bychom chtěli udržet po celou dobu dosud projednaných odstávek. Velkou roli v tom hraje také vládní plán pomoci v podobě programu Antivirus. Bohužel zatím bylo pro nás nečitelné nastavení konkrétních parametrů.

CO ŘEKLI **politici...****... O DEFICITU STÁTNÍHO ROZPOČTU**

Myslíte si, že již schválené zvýšení deficitu státního rozpočtu pro rok 2020 na 200 miliard korun bude dostatečné?

VÁCLAV VOTAVA,
poslanec (ČSSD):

To nikdo s jistotou říct nemůže, protože nevíme, jak dlouho bude nouzový stav trvat. Osobně si přesto dokážu představit, že to může být i 250 až 300 mld. Kč. A daleko to tak předčí recesi před deseti roky.

JITKA CHALÁNKOVÁ,
senátorka (nez.):

Každé zadlužení spadne na naše potomky, proto bychom v této věci měli být maximálně zodpovědní. Podívat se velmi důsledně na stranu výdajů, kde jsou nepochybně rezervy. A to jen podotýkám, že rezervy v době prosperity nejenže nebyly navýšeny, ale naopak spotřebovány ze všech koutů a zdrojů v zemi. Pokud jde o příjmy, samozřejmě budou výrazně nižší, přesto motivaci snížením daní a odvodů vidím jako potřebnou. Tím se ovšem propadne stav důchodového účtu, který bude z jiných zdrojů sanován. Podotýkám, že i bez krize samovolně, kvůli odmítnutí důchodové reformy, propadne tento účet o dalších 200 miliard korun během deseti let. Podle mne plánovaný deficit státního rozpočtu dodržen nebude.

MIROSLAV KALOUSEK,
poslanec (TOP 09):

Poprvé v životě říkám, že akceptuji deficit 200 miliard Kč. Dokonce bych si uměl představit v této situaci i vyšší deficit. To, s čím nemůžeme souhlasit, je struktura deficitu a priority, které vláda v novele předložila. Jsou tam

pro nás naprosto nepochopitelné priority a chybí spousta výdajů, které by tam být měly.

JIŘÍ DOLEJŠ,
poslanec (KSČM):

Na to v tuto chvíli nelze odpovědět exaktně. V roce 2009, v čase finanční krize, dosáhl rozpočtový deficit rekordních 192 miliard Kč. Březnová novela zákona o letošním rozpočtu toto číslo překročila. Fiskální kapacita ČR tu je, ale neomezená. Souvisí nejen se splatitelnou velikostí dluhového břemene (současný podíl dluhu vládního sektoru na HDP 29 % se může poměrně bezpečně zvýšit i na 45 %), ale i se schopností ČR prodat vládní dluhopisy investorům. To by zkomplikovalo, pokud by vznikla finanční nestabilita a na česká aktiva by se vztahovala riziková prémie. Optimistický scénář růstu deficitu z původně plánovaných 40 miliard někam na pouhý dvojnásobek v podstatě padl okamžikem, kdy se ohnisko nákazy přesunulo z Asie do EU a karantény se dotkly velkých korporací. Schválených minus 200 miliard předpokládá, že omezení v dubnu skončí a velké firmy obnoví výrobu nejpozději po šesti týdnech, což by znamenalo letošní propad českého HDP o -5,1 %. Pesimistický scénář by vycházel z toho, že omezení bude trvat až do léta a velké firmy nebudou vyrábět déle než dva měsíce. To by recese pokračovala i do příštího roku a propad za letošní rok by šel už do dvojciferných čísel. Nyní je podstatné, že nám kvůli učiněným krokům nehrozí procedura uzákoněné dluhové brzdy kvůli nadměrnému schodku. Vše ovlivní, jak brzy bude ekonomika znovu zapnutá a přejdeme na „chytrou karanténu“, která je úspěšná například v Jižní Koreji. Katastrofický vývoj by vyvolal nové jednání o rozpočtu asi ještě do prázdnin, ale nemá cenu předjímat. To už by mohl být pohyb na hraně možností. Pomoc z EU je limitovaná tím, že situace bude v celé Evropě podobná. A Česká republika není země, která může jít na tzv. kvantitativní uvolňování, tj. sypat „helicopter money“

jako v USA. Kdyby naše malá emisní banka převzala velké dluhy státu, byla by to hrozba pro měnovou a finanční stabilitu. Slabá koruna, která může zatím podpořit oživující export, by mohla nabrat směr ke kolapsu, a to jistě nechceme.

STANISLAV JURÁNEK,
poslanec (KDU-ČSL):

Nebude.

VĚRA KOVÁŘOVÁ,
poslankyně (STAN):

Nyní lze těžko předjímat, jak se bude ekonomika vyvíjet. Nicméně doufáme, že navýšení deficitu státního rozpočtu bude dostatečné. Více ukáží následující týdny, zda se podaří zmírnit

růst počtu nakažených a uvolní se omezení v hospodářství.

MIKULÁŠ FERJENČÍK,
poslanec (Piráti):

Nebude.

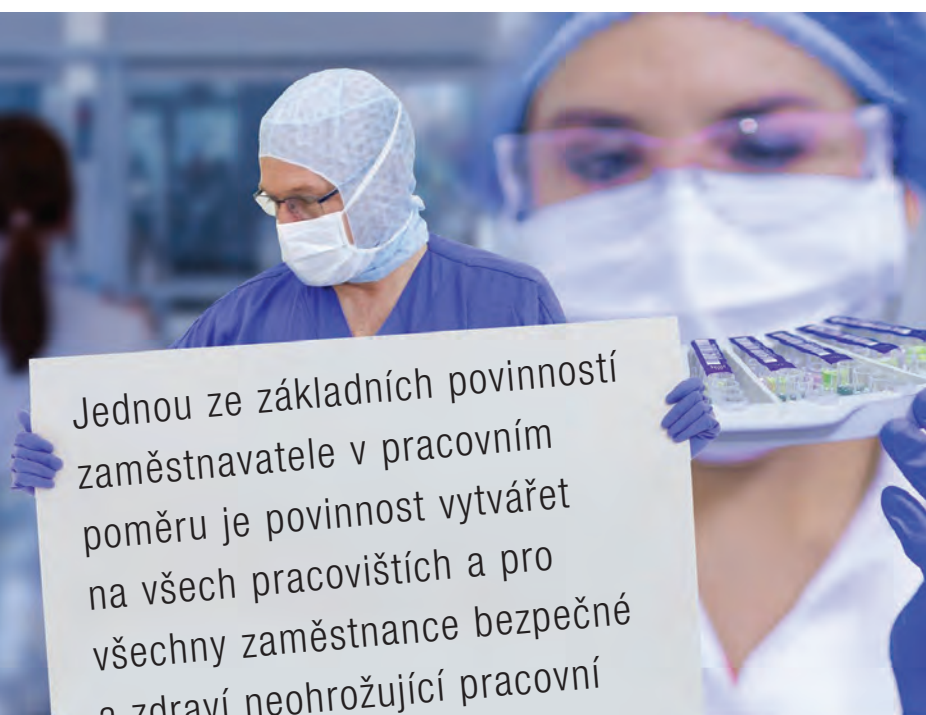

ILONA ŠVIHLÍKOVÁ,
ekonomka:

V tuto chvíli se pohybuje ve velmi nejistém prostředí a jeho ekonomické parametry nejsou známé.

Odhady se mezi sebou často prudce liší. Domnívám se, že deficit rozpočtu není směrodatným ukazatelem úspěšnosti hospodářské politiky – a v této situaci už vůbec ne. Hlavní je, aby vládní opatření zabránila propadu lidí do chudoby a aby bylo možné zabránit nenávratným škodám na výrobních kapacitách.

(ac)

Jednou ze základních povinností zaměstnavatele v pracovním poměru je povinnost vytvářet na všech pracovištích a pro všechny zaměstnance bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky. Jaké konkrétní povinnosti musí zaměstnavatel vůči svým zaměstnancům plnit ve stavu epidemie infekčního onemocnění COVID-19?

Vyhledávání, vyhodnocení a minimalizace rizik

Zaměstnavatelé jsou povinni vyhledávat rizika možného ohrožení života a zdraví zaměstnanců spojená s výkonem práce, tato rizika vyhodnocovat a přiměřeným způsobem na ně reagovat za účelem jejich vyloučení nebo alespoň minimalizace jejich působení. Ačkoli byla za účelem snížení rizika šíření viru způsobujícího onemocnění COVID-19 přijata mimořádná opatření zakazující shromažďování osob a pohyb na veřejnosti, který není nezbytný, nedošlo v zájmu zachování ekonomiky a předejití kolapsu hospodářství k plošnému omezení činnosti zaměstnavatelů. Tam, kde je to možné, bylo i ze strany vlády ČR doporučeno využívat práce z domova. Zejména zaměstnanci pracující na výrobních a operátorských pozicích ovšem z domova pracovat nemohou. Provozy, které nebyly dotčeny faktickým zákazem činnosti (tedy nikoliv restaurace,

Zajištění bezpečných pracovních podmínek při šíření nemoci COVID-19

zařízení provozující sportovní a volnočasové aktivity, kulturní instituce atd.), fungují dál a desítky tisíc zaměstnanců tak stále chodí do práce. Někteří zaměstnavatelé se v rámci prevence šíření nemoci a zajištění ochrany zdraví svých zaměstnanců sami rozhodli přerušit svou činnost. Jde o dobrovolné rozhodnutí, případně o výsledek jednání s odborovými organizacemi. Nelze ovšem očekávat, že k takovému kroku přistoupí všechny podniky. Všichni zaměstnavatelé, kteří svou činnost

nepřerušili a dále zaměstnancům přidělují práci, musí na nebezpečí šíření koronaviru SARS-CoV-2 v rámci vyhledávání a vyhodnocování rizik nějakým způsobem reagovat. Úprava povinnosti zaměstnavatele v oblasti bezpečnosti práce má do značné míry obecný charakter a neobsaahuje konkrétní pravidla pro případ šíření infekčního onemocnění. Zaměstnavatelé by proto sami, resp. za spoluúčasti odborových organizací měli přijímat taková opatření, která odpovídají okolnostem a možnostem daného zaměstnavatele. Při přijímání konkrétních opatření musí brát do úvahy počet zaměstnanců, povahu provozu, hlediska organizace práce i ekonomické možnosti.

Roušky či jiné prostředky na zakrytí dýchacích cest

Usnesením vlády o přijetí krizového opatření ze dne 18. března 2020 č. 247 došlo k zákazu pohybu a pobytu na všech místech mimo bydliště bez ochranných prostředků dýchacích cest (nos, ústa). Toto rozhodnutí vešlo ve známost jako povinnost nosit roušky. Vzhledem ke své formulaci se vztahuje i na pracoviště.

Odpovědnost za zajištění bezpečných a zdraví neohrožujících podmínek na pracovišti nese zaměstnavatel. Zákoník práce také zaměstnavatelům ukládá povinnost hradit náklady spojené se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a nepřenášet tyto náklady přímo ani nepřímou na zaměstnance.

Z uvedeného krizového opatření vyplývá, že všichni, kdo se po dobu platnosti tohoto opatření musí pohybovat na veřejnosti, například při cestách do práce a z práce, musí mít k dispozici roušku nebo jiný prostředek zakrytí dýchacích cest. Jako nouzové opatření si proto lze představit, že si zaměstnanec ponechá vlastní roušku i při výkonu práce na pracovišti.

Zaměstnavatel je ovšem povinen vynaložit veškeré úsilí, které po něm lze požadovat, aby se nespolehal na uplatnění tohoto nouzového řešení, nepřenášel svou odpovědnost za zajištění bezpečnosti práce a náklady s tím spojené na zaměstnance a svým zaměstnancům tedy zajistil distribuci roušek či jiných prostředků zakrytí dýchacích cest.

Zůstává faktem, že krátce po vyhlášení výše uvedeného krizového opatření nebylo snadné roušky či jiné ochranné prostředky v dostatečném množství zajistit. Situace se ovšem rapidně zlepšuje. Ministerstvo průmyslu a obchodu na svých webových stránkách zveřejnilo seznam desítek společností a osob (spolu

s adresami a kontakty), které roušky či látky k jejich užití nabízejí. Některé ze zde uvedených subjektů prezentují kapacitu i v řádu tisíců kusů denně. Podle našeho názoru mají za těchto okolností zaměstnavatelé povinnost pro své zaměstnance roušky zajistit.

Další opatření – příklady dobré praxe

V kontextu výše naznačeného individuálního přístupu k minimalizaci rizik šíření infekční nemoci na pracovištích se objevuje řada případů dobré praxe. Mnozí zaměstnavatelé přistupují k plnění svých povinností velmi odpovědně a snaží se provádět veškeré kroky, které jsou v jejich silách, například

- informování zaměstnanců o individuálních opatřeních za účelem snížení rizika nákazy nebo přenosu infekce (nutnost častého a důkladného mytí rukou, v rámci možnosti zachování bezpečného odstupu od dalších osob),
- vybavení toalet, umýváren, jídelen i samotných pracovišť prostředky pro dezinfekci rukou,
- častější a důkladnější úklid pracovišť i dalších společných prostor, používání dezinfekčních čisticích prostředků,
- přijetí opatření v oblasti rozvrhování pracovní doby a organizace práce za účelem snížení přímého kontaktu větších skupin osob (postupně začátky směn různých skupin zaměstnanců, postupné čerpání přestávky v práci na jídlo a oddech, zajištění střídání na pracovišti bez přímého kontaktu členů jednotlivých směn),
- zajištění většího odstupu mezi jednotlivými zaměstnanci při výkonu práce,
- měření tělesné teploty při vstupu na pracoviště, odepření vstupu do práce zaměstnancům, kteří mají zvýšenou tělesnou teplotu nebo vykazují příznaky respiračního onemocnění,
- omezení či zákaz vstupu dalších osob na pracoviště.

Výčet výše uvedených opatření nelze chápat tak, že tyto kroky musí podnikat všichni zaměstnavatelé. Jde pouze o některé z nástrojů, o jejichž uplatnění by zaměstnavatelé v rámci plnění svých povinností kvůli předcházení rizikům měli uvažovat.

Právo zaměstnance odmítnout výkon práce v případě bezprostředního ohrožení zdraví

Ze strany zaměstnanců i jejich zástupců zaznívají i dotazy ohledně toho, zda

a za jakých podmínek mohou odepřít výkon práce. Podle ustanovení § 106 odst. 2 zákoníku práce je zaměstnanec oprávněn odmítnout výkon práce, o níž má důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných fyzických osob. Takové odmítnutí není možné posuzovat jako porušení zaměstnancových povinností.

Vzhledem k formulaci uvedeného ustanovení je nasnadě, že jde o výjimečný a svým způsobem extrémní nástroj, který může být uplatněn jen ve zcela krajním případě. Není vyloučeno, že k takové situaci skutečně dojde. Zaměstnanci by ovšem měli podniknutí takového kroku velmi pečlivě uvážit a přistoupit k němu nikoli unáhleně, nýbrž až na základě seriózního zjištění toho, že akutně a prokazatelně dochází k vážnému ohrožení zdraví. Současná situace je pro všechny velmi náročná, ovšem tím spíše je třeba apelovat na to, aby nedocházelo k jejímu dalšímu zhoršování.

Zaměstnanec, který navštívil rizikovou oblast nebo vykazuje příznaky onemocnění

Stávají se i případy, kdy se zaměstnanci či zaměstnavatel dozvědí, že jiný zaměstnanec byl vystaven přímému kontaktu s infikovanou osobou, nebo se vrátil z rizikové oblasti, měl by tuto skutečnost oznámit a být v karanténě, ovšem neučinil tak. Anebo zaměstnanec vykazuje příznaky onemocnění, ale trvá na tom, že bude dále vykonávat práci.

Zaměstnanci by v případě zjištění takovéto situace měli k řešení vyzvat zaměstnavatele. Ten by měl v případě zjištění, že jde skutečně o rizikový případ, bezodkladně přistoupit k přijetí účinných opatření. V první řadě by neměl takovéto osobě umožnit přístup na pracoviště, třeba i za cenu určení překážky v práci na straně zaměstnavatele. Objevil se názor, podle kterého má zaměstnavatel zaměstnance v těchto případech poslat na mimořádnou pracovnělékařskou prohlídku. Vzhledem k tomu, že v důsledku jednoho z mimořádných opatření vlády bylo poskytování pracovnělékařských služeb v současné době fakticky pozastaveno, se nicméně nejedná o vhodné řešení. Lze spíše doporučit, aby se zaměstnavatel obrátil s podnětem na příslušný orgán, tj. místně příslušnou krajskou hygienickou stanicí.

Celá republika čelí nebezpečí, které si ještě nedávno uměl jen málokdo představit. Všichni jsme věděli, že někde daleko v Číně v jakémsi Wu-chanu, o kterém jsme toho moc nevěděli, je epidemie nemoci, na kterou tam lidé umírají. Viděli jsme záběry vylidněných ulic, množství zdravotníků či vojáků v ochranných oblecích, kteří měří teplotu všem lidem či rozprašují dezinfekci v ulicích měst, lidi v rouškách na ulicích atd. Bylo mezi námi nemálo těch, kteří to považovali za místní folklór, který jaksi patří k té mainstreamovými médii – slušně řečeno – neoblíbené zemi. Prostě je to daleko, tak co se tím zabývat? Dokonce i když se virus objevil už v Itálii, mnoha Čechům to vůbec nevadilo, aby si do italských Dolomit nezajeli zalyžovat. Následně pak ten virus přivezli i k nám. Dnes se celá republika ocitá ve stavu nouze.

Co přinese doba pokoronaroviro

Bez mimořádných
opatření prohrájeme
všichni

Co tedy dělat? První reakce, které jsme viděli jak ve veřejnosti, tak i ve vyjádřeních vládních činitelů, jsou zatím setrvačné, jako by šlo jen o malou epizodu, která za čtrnáct dní pomine. Tak nějak byla formulována první opatření. Můžeme si to vykládat tím, že je tato situace natolik překvapivá, že ani nebylo možné v dané chvíli uvažovat jinak. Ona se ta pravda musí dávkovat postupně – to je obecná lidská zkušenost.

Hlavní problémy, které nás čekají? Na elektřině závisí všechno

Především je nutno počítat s tím, že virus může zasáhnout lidí na všech místech a tam všude bude nutno přikročit k dílčím karanténám, k omezení výroby atd.

V první řadě je nutno udržet výrobu elektrické energie. Zajistit těžbu uhlí a bezchybný provoz atomových elektráren a rozvodové soustavy. Na elektřině závisí dodávky vody a plynu pro obyvatelstvo. Na elektřině dnes závisí všechno – mobily, stejně jako platební karty či domácí nebo opravdové pekárny chleba – prostě všechno.

Vyvážíme elektřinu – prioritu musí mít naše spotřeba. Na druhé straně: jak se bude utlumovat naše průmyslová výroba, měli bychom mít dostatečnou výkonovou rezervu. Fungování elektrizační soustavy dnes má prioritu nejvyšší – nakonec i to fungující zdravotnictví je na ní kriticky závislé.

Hodně se zpočátku mluvilo o udržení výroby. To už je v současnosti iluze a teprve budoucí dny odhalí, jak je to velký problém. Udržet je nutno výrobu potravin – především pekárny, mlékárny, masokombináty. Musíme zachovat výrobu prostředků pro boj s virem (chemie, zdravotnické přípravky). To má nespornou prioritu. Ostatní výroba se během deseti dnů výrazně omezí sama. Na konci měsíce už to bude hodně patrné. Jednak začnou chybět lidé vlivem nákazy a spíše karantény, jednak vlivem chybějící kooperace.

O tom nakonec svědčí prohlášení koncernu Volkswagen, že zastaví výrobu na dva až tři týdny, a dá se očekávat, že to bude trvat ještě déle. Vždyť neběží prodej, přece jsme zavřeli autosalony. Ale hlavně, kdo by dnes myslel na koupi nového auta? Kromě toho je nutno vidět, že nejen český vývoz, ale i zahraniční kompletace pro naše výrobky budou problémem. Navíc již dnes je jasné, že celý německý autoprávní zastavuje od příštího

týdne výrobu – neoficiálně na jeden měsíc. Tak budme realisty...

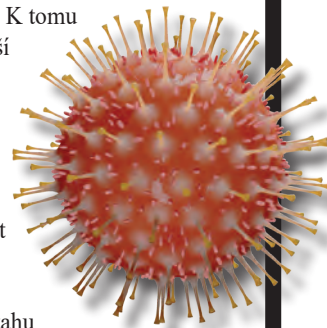
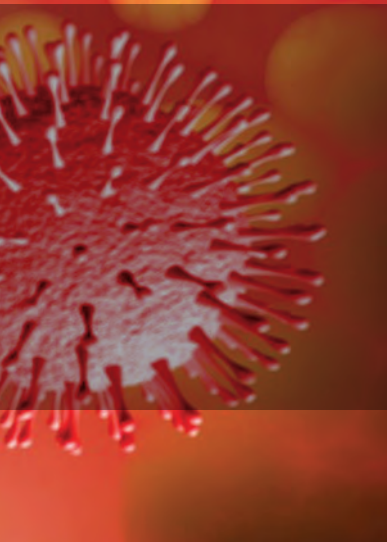
Jako subdodavatelé nerozhodujeme

Zkusme si k tomu udělat takovou jednoduchou úvahu. Hrubá produkce hlavních odvětví (zpracovatelský průmysl, suroviny atd.) představuje kolem 7500 mld. a přeshraniční vývoz zboží (ten, který zahrnuje kooperace) je zhruba 4500 mld. Kč. Dovozy je o něco menší. Váha zahraničního obchodu jako hlavního odběratele pro naše firmy je tedy mimořádně vysoká. To není jistě nijak překvapivé zjištění, protože už delší dobu mluvíme o tom, že česká ekonomika je subdodavatelskou ekonomikou, velkou měrou zaměřená na kooperace se zahraničím, na dodávky součástek a dílů. Jakmile tedy dojde k omezení výroby, a tedy odbytu v zahraničí, pak nevyhnutelně se musí zastavit i výroba v ČR. Za této situace usilovat o udržení výroby je téměř zbytečné, protože její zastavení vůbec není v naší moci. Naprosto realisticky musíme uvažovat o tom, že právě tato část ekonomiky se nejspíše do deseti dnů zastaví. Kromě jiného také proto, že máme zastaven prodej u nás. Sice to jistě není kritické, ale jaké zboží se bude prodávat, jsou-li zavřené prodejny? Tak nějak to přece také probíhalo ve Wu-chanu.

Obnova zdevastované ekonomiky

Tento vývoj bude mít dopad na zaměstnanost. Největším problémem bude pro první období odvětví stravovacích služeb a také další obchodní síť, navíc zastavení obchodu bude mít dopad na dopravu. Celkový dopad, pokusíme-li se to odhadnout, by mohl být zhruba na čtvrtině počtu zaměstnaných – tedy někde kolem 150 tisíc. K tomu je nutno připočítat další ztráty pracovních míst v průmyslu v rozsahu kolem 150 až 200 tisíc. Dále je nutno počítat i s dopadem na OSVČ, kde může jít cca o 100 tisíc osob. Na první pohled jde o vysoká čísla – ve vztahu k počtu zaměstnanců je to kolem 10%. Nemělo by jít však o dlouhodobou nezaměstnanost, ale o nezaměstnanost krátkodobou, která se po uplynutí největší krize bude rychle snižovat. Pokud bychom předpokládali, že vývoj koronavirové krize bude analogický k Wu-chanu, tak v průběhu května, nejspíše června by mělo být dosaženo dna krize a pozvolna začít obnova zdevastované ekonomiky. Nejsložitější bude obnova v turistickém ruchu. Lidé nebudou mít snahu někam cestovat

vá?

a naše turistické kapacity závisí na zahraničí. Paradoxně na asijských turistech, z Ruska a pak také z Evropy – např. z Itálie. Navíc na konci této krize nebudou mít tuzemští turisté patrně ani peníze. Přitom – a to je také paradox – zotavení tohoto „průmyslu“ nevyžaduje žádné velké investice, stačí jen otevřít, otřít prach a zavézt zboží. To, co se nedá snadno „opravit“, bude sklon lidí k cestování – obnovit důvěru a chuť někam jet bude nesporně trvat delší dobu. Pro českou ekonomiku a zejména Prahu je to však mimořádně důležitý prvek rozvoje.

Obnova výroby v dalších segmentech bude složitější, protože očekáváme, že tempo výroby se bude jen pomalu zvyšovat. Velký problém budeme mít ve stavebnictví, které je dnes vysoce závislé na zahraničních pracovních silách a ty nebudou moci přijít dříve než na podzim – především z Ukrajiny, kde koronavirová krize teprve začíná. Opravu dálnice D1 v termínu sotva stihneme.

Změnit myšlení – štěstí přeje tomu, kdo dříve pochopí

Až dosud sledujeme snahu některých ministrů dívat se na současný vývoj „starýma“ očima. Připomíná nám to ono známé úsloví, že generálové se vždy připravují na tu minulou válku. A k tomu dodejme, že vyhrávali ti, kteří dříve pochopili, že už je to jiná válka.

Opět můžeme slyšet názory, že je nutno vydávat peníze s rozmyslem, myslet na rozpočtovou odpovědnost, na nezvyšování zadluženosti, na schválené rozpočtové rámce atd.

Toto uvažování by mělo co nejdříve skončit. Koho ve chvílích doslova smrtelného ohrožení zajímá nějaká rozpočtová odpovědnost? Asi jen hlupáky. Když to řekneme lapidárně – jsme ve válce, a tak se nemůžeme dívat na to, jestli nás vítězství bude stát o miliardu více, než jsme si někde naplánovali.

Jen vítězství se počítá

Naši „šetřílkové“ na ministerstvu financí či jinde by se proto měli podívat do světa. Tam se na nějaké rozpočtové deficity nikdo moc nedívá.

Jako bychom se vůbec nepoučili z krize před-

chozí. Jak dlouho nás tehdejší ministerstva ujišťovala, že se nic neděje, že je to daleko, až někde v Americe, že my musíme šetřit atd. Podívejme se na jeden z možných scénářů spočívající na velmi hrubé úrovni o základních růstových parametrech. Pokud budeme uvažovat o poklesu průmyslové výroby, návazně i dopravy kombinované s výrazným poklesem v turistickém ruchu, pak se snadno dostaneme k poklesu HDP o 5 až 8 %, a to nemusí být konečné číslo.

Úvahy o deficitu 300 miliard korun?

Pokud bude ekonomika minimálně jedno čtvrtletí ochromena a produkce se v podstatě zastaví s výjimkou již uvedeného potravinářského průmyslu, energetiky a chemie a dalších menších odvětví včetně služeb (ty jsou dnes již v podstatě ochromeny), bez větších problémů se dostaneme k takovému poklesu. Z toho pak ale také vyplývá, že rozpočtový deficit bude vyšší než 150 miliard Kč. I to je výchozí číslo, které se bude ještě dále upřeshňovat. Pokud by tomu tak bylo, dalo by se totiž ještě hovořit o úspěchu. To reprezentuje jen něco kolem 3 % HDP. Světové ekonomiky dnes dělají kroky daleko razantnější. USA již ohlásily dotaci pro ekonomiku ve výši 1500 miliard dolarů a další za 700 miliard. (Pozn. red.: Celkově se tato pomoc mezitím zvýšila na 2,2 bilionu dolarů.) My jsme samozřejmě jinde, ale kdybychom chtěli mít stejnou relaci, naše úvahy o rozpočtovém deficitu by začínaly nad 300 miliardami korun.

Využijme dánský příklad

Celá současná krize však odhalila i některé další stereotypy našeho uvažování. Tak např. naše centrální banka nám ještě před týdnem vysvětlovala, že musí bojovat s inflací a zvýšila základní sazbu na v té době v Evropě

nevidanou úroveň - 2,25 %. Za pár dní už přispěchala se snížením sazby o celkem zanedbatelných 0,5 %. Samozřejmě že na tom to neskončí a zase bude váhavě pokračovat. Není však právě tento postup dokladem krátkozrakosti, strnulosti, neschopnosti předvídat

a bohužel naprostého nepochopení podstaty současných problémů jak světa, tak české ekonomiky?

Nenastal čas k tomu,

abychom podobně jako

Dánsko vyhlásili, že

stát uhradí 75 % mezd

zaměstnanců, pokud za-

městnavatelé uhradí zbý-

vajících 25 % a zavážou se,

že lidé nebudou propouštěni,

zůstanou v zaměstnání? Opravdu

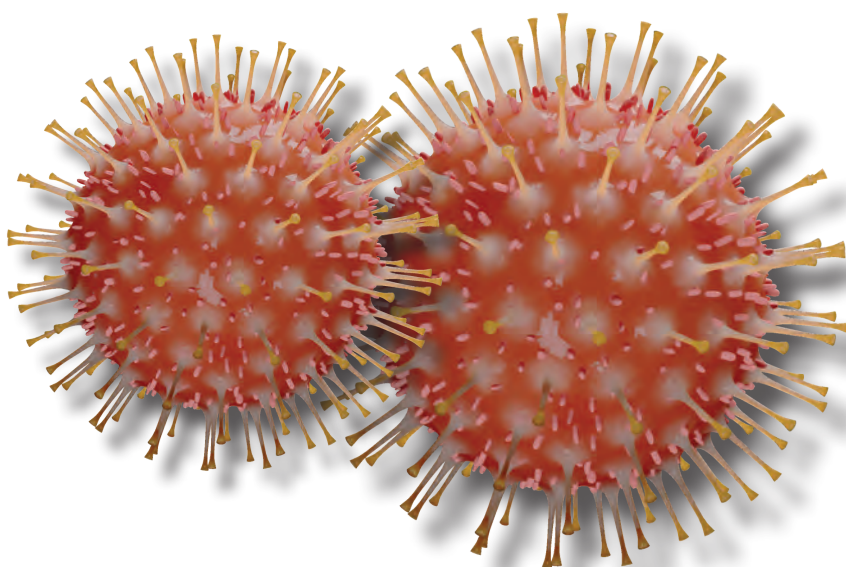
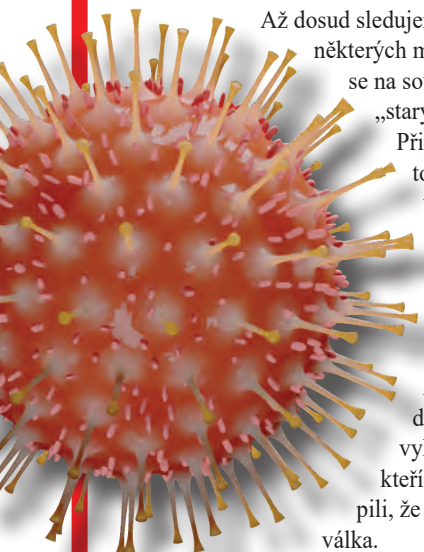
to nelze udělat pro některé sektory či odvětví, nebo plošně v celé ekonomice třeba na příští tři měsíce, do konce června?

Možná že tato krize přispěje i k likvidaci dalších nedomyšleností. Marně jsme někteří upozorňovali, že mít peníze je hezká věc, ale jsou chvíle, kdy si za ně nic nekoupíte. Tato chvíle nastala právě teď. A tak potěší, když vidíme nemálo příkladů iniciativního jednání jednotlivců či některých firem. Jen bychom jim neměli často nesmyslnými předpisy, resp. administrativními předpisy bránit.

Nebo jiný příklad. Nemáme základní kapacity např. k výrobě roušek, úplně jednoduchého výrobku, který pak sháníme všude po světě. Celý ten tzv. vyspělý svět zjišťuje, že jejich výroba není jinde než v Číně. V honbě za jednoduchými zisky jsme zapomněli na schopnost umět se bránit, spoléhat na vlastní síly a nečekat, že někdo něco udělá za nás. Proto je potřeba mít právě takový potenciál, kterým budeme schopni bránit občany. To je však na jinou debatu – až po této krizi.

Toto stanovisko bylo zveřejněno 19. 3. 2020.

JOSEF STŘEDULA,
předseda ČMKOS

Josef Středula:

Jménem ČMKOS se skláním před všemi zaměstnanci v první linii

„Koronavirus v nás kromě strachu probudil i obrovskou vlnu sounáležitosti. Rád bych rozhovor pro Sondy začal poděkováním. Kde vystupuji, tam zaměstnancům děkuji, protože poděkování není nikdy dost. Hned jak vše vypuklo, jsme s kolegou Bohumírem Dufkem, předsedou Asociace samostatných odborů, ve společném prohlášení ocenili zaměstnance, především ty v první linii – zdravotníky, hasiče, policisty, záchranáře, prodavače, lidi v dopravě, na železnici, v energetice, nepřetržitých provozech, zajišťující potraviny, vodu, teplo nebo pracující v kanalizacích, které jsou navíc kontaminované. Ale také ty, kteří se starají o televizní a rozhlasové vysílání, zajišťují a šíří signál pro mobilní telefony a další a další doslova hrdiny v práci. Odbory budou usilovat, aby jejich práce byla zohledněna. Děkujeme i našim odborářům a odborářkám v podnicích a institucích, kteří se společně se zaměstnavateli snaží zajistit co možná nejbezpečnější výkon práce.“

ČMKOS na mimořádnou situaci reagovala velmi rychle. 19. března představila svůj odhad situace a navrhla k tomu opatření (pozn. red: publikujeme je na str. 10–12) s tím, že je budete dále podle vývoje situace rozšiřovat či doplňovat.

Ano, jsme rádi, že řada návrhů se promítla do schváleného vládního programu podpory zaměstnanosti Antivirus. Ten budou mít možnost využívat všechny subjekty, které odměňují mzdou bez ohledu na jejich velikost. Situace se vyostřuje a už před přijetím tohoto programu se začalo projevovat hromadné propouštění – ve velkém začíná postihovat cestovní ruch. V tomto segmentu je ohroženo přes 170 tisíc pracovních úvaz-

ků, celkově zde pracuje přes 240 tisíc osob. Nabízí se třeba slovenská inspirace dotovaných rekreačních poukázek na domácí dovolenou. Je ovšem potěšující, že i v této době najdeme firmy, které právě uzavřely kolektivní smlouvy s navyšováním mezd.

Krizí se musíme proinvestovat

Která další opatření podle vás mohou zaměstnancům pomoci?

Apelujeme na pozastavení exekucí, protože hrozí, že lidé teď nebudou mít z čeho splácet své závazky. Dalším požadavkem je zastavení převodu zisků firm působících na území ČR do zahraničí. Hovořil jsem na toto téma s Jiřím Rusnokem, guvernérem České národní banky, který si uvědomuje, že je to problém.

ČNB už proto vyzvala banky, pojišťovny a další instituce, aby teď nevyplácely dividendy, což oceňují. K podobnému kroku následně vyzvala také Evropská centrální banka. Na dividendách odchází z Česka rok co rok asi 200 až 300 miliard korun. ČNB však není nakloněna přijímání nějakého přísného zákona, který by zakázal vyvádět dividendy

z České republiky. Uvidíme, jak bude její výzva účinná. Pokud ne, zásah státu by měl přijít, protože se blíží konání valných hromad, které o těchto věcech rozhodují.

Nejsou nyní opatření výhodnější pro OSVČ než pro zaměstnance?

Teď není doba na soupeření, kdo z pomoci státu získá více. Pokud jde o zaměstnance, program Antivirus jim nabízí prostřednictvím podpory zaměstnavatele solidní řešení. Já vidím problém ve výši podpory v nezaměstnanosti, je třeba začít uvažovat o jejím zvýšení.

Minimální mzdu zřejmě koronarovirová krize zmrazí.

Snad každý dnes musí uznat, jaký pozitivní vliv měl a má růst mezd i minimální mzdy na spotřebu a vývoj HDP. Nevidím důvod, proč bychom měli měnit směr odborů k vyšší minimální mzdě. Jestliže nyní opozice křičí, že za 15 tisíc korun se nedá přežít, tak jim připomínám, že čistá minimální mzda je jen něco málo přes 12 tisíc. Takže se ptám: Je dnešní výše minimální mzdy důstojná?

V dokumentu nazvaném *Co přinese doba po koronarovirové* jste už naznačil i ekonomická řešení. Budete se jimi dále zabývat?

Určitě, nejdůležitější je přestat se dívat na současný vývoj „minulými očima“. Dnes potřebujeme nová investiční rozhodnutí. Vyhrají ti, co už hledají řešení jak z krize vyjít posílení. Nabízí se velká šance podpořit domácí ekonomiku, malé a střední podniky. Máme příležitost začít se zbavovat subdodavatelského postavení a stávat se finálními výrobci. ČMKOS loni přišla se studii *Šance na přiblížení našich mezd vyspělé EU*, kde je řada námětů, které se mohou hodit i na dobu „pokoronavirovou“. Chceme se k ní s naším týmem odborníků vrátit. Jsem rád, že právě tito naši experti, jako třeba Martin Fassmann, Tomáš Pavelka, Jaroslav Ungerman nebo Ilona Švihlíková, se už objevují v týmech, které mají navrhnout řešení.

Pracovněprávní desatero v boji s koronavirem

	Situace	Ustanovení zákoníku práce	Hmotné zabezpečení zaměstnance
I	Zaměstnanci byla nařízena karanténa	§ 191 a 192 ZP – důležitá osobní překážka v práci na straně zaměstnance	- za prvních 14 kal. dní - náhrada mzdy/platu ve výši 60 % RPV* od 15. kal. dne – nemocenské <i>Dle schváleného Cíleného programu podpory zaměstnanosti bude vyplacena náhrada mzdy zaměstnavatelům plně uhrazena</i>
II	Zaměstnanec byl z důvodu onemocnění uznán dočasně práce neschopným	§ 191 a 192 ZP – důležitá osobní překážka v práci na straně zaměstnance	za prvních 14 kal. dní - náhrada mzdy/platu ve výši 60 % RPV* od 15. kal. dne - nemocenské
III	Zaměstnanec musí pečovat o dítě mladší 10 let z důvodu zavření školského zařízení	§ 191 ZP v kombinaci s § 39 ZNP – důležitá osobní překážka v práci na straně zaměstnance	za 9, případně 16 kal. dní – ošetřovné <i>Mimořádný zákon již schválila vláda a po schválení Parlamentem ČR bude příslušet ošetřovné při péči o děti mladší 13 let nebo o osoby závislé na pomoci jiné osoby alespoň ve stupni lehké závislosti, a to nově po celou dobu trvání mimořádného opatření při epidemii.</i>
IV	Zaměstnanec musí pečovat o dítě ve věku od 10 let z důvodu zavření školského zařízení	§ 199 ZP – nepojmenovaná jiná důležitá osobní překážka v práci na straně zaměstnance (podmínka: péče je s ohledem na specifické potřeby dítěte nezbytná)	nenáleží náhrada mzdy/platu, ani dávka ze systému nemocenského pojištění <i>Mimořádný zákon již schválila vláda a po schválení Parlamentem ČR bude příslušet ošetřovné při péči o děti mladší 13 let nebo o osoby závislé na pomoci jiné osoby alespoň ve stupni lehké závislosti, a to nově po celou dobu trvání mimořádného opatření při epidemii.</i>
V	Nepřidělování práce zbylým zaměstnancům z důvodu nepřítomnosti většího počtu zaměstnanců (např. z důvodu karantény, DPN, péče o dítě)	§ 208 ZP – jiná překážka v práci na straně zaměstnavatele	náhrada mzdy/platu ve výši 100 % PV* <i>MPSV předložilo Rozšířený program podpory zaměstnanosti, který má zaměstnavatelům vyplacenou náhradu mzdy zásadním způsobem kompenzovat.</i>
VI	Nepřidělování práce v důsledku výpadku vstupů (dodávky surovin, služeb, součástek, podkladů)	§ 207 písm. a) ZP – překážka v práci na straně zaměstnavatele (prostoj)	náhrada mzdy/platu nejméně ve výši 80 % PV* <i>MPSV předložilo Rozšířený program podpory zaměstnanosti, který má zaměstnavatelům vyplacenou náhradu mzdy částečně kompenzovat.</i>
VII	Dočasné uzavření nebo omezení provozu v důsledku mimořádných opatření učiněných orgánem ochrany veřejného zdraví - MZdr, KHS (např. uzavření obce)	§ 191 a 192 ZP – důležitá osobní překážka v práci na straně zaměstnance (karanténa – § 167 ZNP, § 347 odst. 4 ZP)	za prvních 14 kal. dní - náhrada mzdy/platu ve výši 60 % RPV** od 15. kal. dne – nemocenské
VIII	Dočasné uzavření nebo omezení provozu v důsledku mimořádných opatření učiněných na základě krizového zákona (např. ve vazbě na usnesení vlády - posilovny, obchody s oblečením, restaurace)	§ 208 ZP – jiná překážka v práci na straně zaměstnavatele ALE: je-li omezena poptávka /odbyt a zároveň je uzavřena dohoda s odborovou organizací, případně vydán vnitřní předpis, lze uplatnit částečnou nezaměstnanost - § 209 ZP	náhrada mzdy/platu ve výši 100 % PV* <i>Dle schváleného Cíleného programu podpory zaměstnanosti bude vyplacena náhrada mzdy zaměstnavatelům z 80% uhrazena</i> náhrada mzdy nejméně ve výši 60 % PV*
IX	Dočasné uzavření nebo omezení provozu v důsledku omezení poptávky po poskytovaných službách nebo omezení odbytu výrobků	§ 208 ZP – jiná překážka v práci na straně zaměstnavatele ALE: v případě dohody s odborovou organizací, případně na základě vnitřního předpisu lze uplatnit částečnou nezaměstnanost - § 209 ZP	náhrada mzdy/platu ve výši 100 % PV* náhrada mzdy nejméně ve výši 60 % PV* <i>MPSV předložilo Rozšířený program podpory zaměstnanosti, který má zaměstnavatelům vyplacenou náhradu mzdy částečně kompenzovat.</i>
X	Zaměstnanec může vykonávat práci z domova	§ 317 ZP - je-li to s ohledem na povahu vykonávané práce možné, lze se ve výše uvedených situacích dohodnout na výkonu práce z domova (ne u DPN)	mzda/plat za vykonanou práci (náhrada mzdy/platu ani dávka nepřísluší). Konat práci z domova je při splnění podmínek možné konat i v karanténě.

* PV – průměrný výdělek zaměstnance; RPV – redukovaný průměrný výdělek zaměstnance

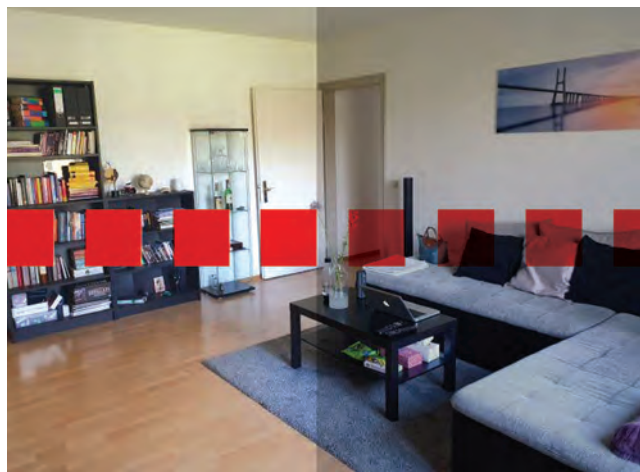
** podmínka pro náhradu mzdy/platu je doklad potvrzující nařízení karantény doručené příslušné OSSZ

Zaměstnanec správce domu je předsedou SVJ

V létě 2018 mi manžel daroval polovinu bytu. Byt je součástí společenství vlastníků jednotek. Správu provádí organizace, jejíž pracovník je zároveň předsedou SVJ. Je předseda SVJ povinen sdělit jednotlivým vlastníkům, jakou má ve správčovské firmě pracovní pozici?

Dovolu mi, abych v úvodu odpovědi trochu upřesnila vámi podané informace. Manžel vám daroval ideální polovinu bytu. S manželem jste se tak stali podílovými spoluvlastníky bytu a zároveň jste členy společenství vlastníků jednotek (SVJ). V domě, kde vzniklo SVJ, které uzavřelo s nějakou obchodní společností smlouvu na výkon správy domu, pak mohou nastat dvě varianty.

První varianta může být, že zároveň vám tato společnost zajišťuje „profesionálního předsedu“ SVJ. Zřejmě se nenašel nikdo ze členů SVJ, kdo by byl ochoten a schopen funkci předsedy SVJ vykonávat. Domnívám se, že činnost předsedy je vykonávána na základě zmocnění správčovské firmy udělené svému zaměstnanci a že správčovskou firmu si vaše SVJ na správu a výkon „profesionálního předsedy“ sjednalo. Nevím, zda vašemu dotazu rozumím dobře, ale to, jakou má zaměstnanec správčovské firmy zplnomocnění k výkonu funkce předsedy SVJ v této firmě pracovní pozici, není podstatné pro výkon funkce předsedy, tudíž jsem dospěla k závěru, že tato osoba není povinna jednotlivým vlastníkům sdělovat vámi požadované informace. Spíše by vás měla zajímat správčovská firma jako celek. Podle identifikačního čísla této obchodní společnosti najdete informace v obchodním rejstříku na www.justice.cz

Druhou variantou může být, že na shromáždění vlastníků byl zvolen předseda SVJ a tento předseda je zároveň zaměstnán

u obchodní společnosti, se kterou SVJ uzavřelo smlouvu o výkonu správy domu, a vy chcete vědět, zda nejde o konflikt (střet) zájmů z titulu toho, že předseda SVJ zároveň pracuje u správčovské společnosti. Pokud je tomu tak, myslím, že konflikt zájmů jste u předsedy SVJ měli mít vysvětlen již při jeho volbě.

Například za špatné bych považovala, kdyby předseda SVJ byl zároveň jednatelem správčovské firmy (což vyčtete na www.justice.cz – viz výše). Jestliže se nyní předseda SVJ chová při výkonu své funkce tak, že se domníváte, že ke konfliktu zájmů dochází, musíte požadovat u konkrétního případu vysvětlení od předsedy na shromáždění vlastníků. Předseda je povinen shromáždění skládat účty ze své činnosti a existuje-li tu podezření na konflikt zájmů, měl by vás přesvědčit, že tomu tak není. Jestliže jeho činnost je natolik závažná a v rozporu se zájmy SVJ, máte právo jej v souladu s vašimi stanovami odvolat, popřípadě domáhat se náhrady způsobené škody.

Dodávám ještě, že v případě posuzování střetu zájmů statutárního orgánu SVJ by se daly přiměřeně použít ustanovení § 54 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, které primárně míří na obchodní společnosti, ale některá ustanovení by se dala vztáhnout i na SVJ. Podle těchto ustanovení vzniká členovi orgánu oznamovací povinnost ostatním členům orgánu, pokud se dozví, že může dojít ke střetu zájmů s právnickou osobou, tedy SVJ.

Poruší-li člen statutárního orgánu SVJ povinnost jednat s péčí řádného hospodáře (což u střetu zájmů je zřejmé) a způsobí tím SVJ škodu, musí ji nahradit. Pokud škodu nenahradí, ručí SVJ za jeho dluhy v rozsahu, v jakém škodu nezaplátí. Důležitá je příčinná souvislost porušení povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře a vzniku škody. Prokazování není jednoduché a také je třeba dát pozor na krivé obvinění.

V každém případě však platí, že člen voleného orgánu je podle § 159 občanského zákoníku povinen vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře. Občanský zákoník v tomto ohledu konkrétně stanoví, že každý, kdo přijme funkci člena voleného orgánu, se zavazuje, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí.

Lze si ponechat trvalý pobyt v bytě, v němž už fakticky nebydlím?

Stěhuji se do bytu k jinému majiteli, ale nechce se mi měnit trvalý pobyt a přihlašovat ho na jiné adrese. Lze tedy u původního pronajímatele odhlásit pouze služby, ale adresu trvalého pobytu si ponechat?

Trvalý pobyt je adresa, kterou si občan zvolí. Tedy pouze evidenční údaj sloužící převážně pro potřebu úřadů, soudů či pro

další agendy (volby apod.). Trvalý pobyt nelze směřovat s právem danou nemovitost obývat, tedy na základě pouhého trvalého pobytu nevzniká právo někde bydlet.

Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů, v § 10 odst. 1 trvalý pobyt upravuje takto:

„Místem trvalého pobytu se rozumí adresa pobytu občana v České republice, která je vedena v základním registru obyvatel ve formě referenční vazby (kódu adresního místa) na referenční údaj o adrese v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí, kterou si občan zvolí zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání. Občan může mít jen jedno místo trvalého pobytu, a to v objektu, který je podle zvláštního právního předpisu označen číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním číslem a který je určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci (dále jen ‚objekt‘). V případech stanovených tímto zákonem může být místem trvalého pobytu sídlo ohlašovny nebo sídlo zvláštní matřiky, které je v informačním systému označeno jako adresa úřadu.“

Údaj o trvalém pobytu můžete zrušit nejen vy, ale může jej zrušit i váš pronajímatel, tedy vlastník bytu, když prokáže, že byl nájemní vztah k bytu ukončen, z bytu jste se odstěhovala a nemáte v něm žádné osobní věci a je mu známo, že v současné době se zdržujete na jiné adrese.

Teoreticky je možné, že si „ponecháte“ současný trvalý pobyt. S ukončením nájmu a protokolárním předáním bytu, kde by měl být uveden mimo jiné konečný stav elektroměru, vodoměru, plynoměru apod., vám automaticky nebudou pronajímatelem poskytovány služby. Pozor však na poplatek za svoz odpadu, který se počítá podle trvalého pobytu občana, ale to pronajímatel asi až tak neřeší.

Jak už jsem uvedla, pronajímatel vám údaj o místě trvalého pobytu může zrušit při splnění podmínek zákona. Jedná se o správní řízení, ke kterému byste byla předvolána.

Dále je potřeba uvést, že někteří pronajímatelé si údaj o trvalém pobytu a adrese jejich nemovitosti dost hlídají (nechtějí ohrozit majetek dalšího nájemce exekucí) a v nájemních smlouvách uvádějí sankce za neodhlášení se z trvalého pobytu při ukončení nájmu bytu, proto prosím nahlédněte do vaší nájemní smlouvy, jak je tomu ve vašem případě.

Čtyři družstevní podíly a jeden hlas

Jsem členem bytového družstva a „zakoupil“ jsem si čtyři družstevní podíly, jsem tady čtyřikrát členem. V případě hlasování na členské schůzi mám čtyři hlasy?

Přestože vaše majetková účast v bytovém družstvu je ve výši rovnající se čtyřem družstevním podílům, členem bytového družstva jste pouze jednou a při hlasování na členské schůzi máte jeden hlas.

Zákon v případě obchodních korporací vychází z principu rovnosti členů a obecně tedy platí, že každý člen bytového družstva má při hlasování na členské schůzi jeden hlas, přičemž zákon neumožňuje odchýlnou úpravu ve stanovách bytového družstva.

Princip „jeden člen, jeden hlas“ zákon prolomuje pouze pro případy, kdy jsou členy bytového družstva jak osoby, které jsou nájemci družstevních bytů, tak osoby, které nájemci družstevních bytů nejsou. V takovém případě zákon umožňuje, aby členové – nájemci družstevních bytů mohli mít vyšší počet hlasů, ten však musí určit stanovy. Další podrobnosti pak stanoví zákon o korporacích. Z toho, co v dotaze uvádíte, se domnívám, že tato výjimka se vašeho bytového družstva, tedy ani vás, nedotýká.

Dva výtahy v jednom SVJ

Jsem členkou SVJ, které je tvořeno 26 vlastníky bytových jednotek. Náš dům je čtyřpodlažní, má dva samostatné vchody se schodištěm a každé je přístupné pro 13 bytů. Na shromáždění jsme se dohodli, že si u každého schodiště necháme vestavět hydraulický výtah. Po zpracování projektu vychází náklady na jeden výtah o 40 000 Kč vyšší než na druhý. Nevíme, jestli by se tato částka měla rozpočítat na všech 26 vlastníků, nebo by ji mělo uhradit jen 13 vlastníků, kteří budou dražší výtah používat a mají k němu přístup.

Jednoduše lze uvést, že jste jedno SVJ s 26 členy a tito musí uhradit výstavbu dvou výtahů. Nevím ale, jak zní usnesení z vašeho shromáždění, když jste výstavbu výtahů odhlasovali. Pokud jste odhlasovali výstavbu dvou výtahů bez dalšího, tak se na úhradě musíte podílet všichni. Zrovna tak se musíte podílet na opravách výtahů, jejich revizích atd.

Dále vycházím z předpokladu, že pro SVJ je vedeno jedno účetnictví pro oba vchody, nikoliv jedno účetnictví se dvěma podúčty.

VAŠE PRÁCE – ZAMĚSTNÁNÍ – MEZILIDSKÉ VZTAHY

Duben

HOROSKOP

od astroložky Jarmily Gričové

Období, které charakterizuje Venuše z Blíženců, jež ladí s Marsem a Saturnem z Vodnáře, patří k těm, která jsou bouřlivá, ale zároveň velice zajímavá. Těšte se na dny, kdy se bude dít spousta nových věcí a kdy musíte hbitě reagovat na to, co se děje. Navíc je potřeba, abyste mluvili a dokázali své názory prosadit. Možná se dozvíte, že jste huba plechová, ale to berte spíše jako pochvalu.

BERANI

Merkur, který je do 27. dubna ve vašem znamení, naráží svou energií na silného Pluta. Než se rozhodnete, že v práci vstoupíte do konfrontace, prohlédněte si pořádně soupeře. Neriskujte stav, kdy zjistíte, že vás převyšuje tak, že rozebere na prvočinitele.

VÁHY

Změn, které vás v rodině čekají, se nebojte. Proběhnou rychle a slibují výsledek, s nímž můžete být spokojeni. Zároveň však musíte vysvětlit rodičům (a starší generaci vůbec), že co se děje, je naprosto přirozené a že je to nijak neohrožuje.

BÝCI

Zásadní je novoluní, které ve vašem znamení probíhá 23. dubna. Dá vám první nápady na pozitivní změny, které byste do svého života mohli zavést. Díky Merкуру pak získáte informace, které vám pomohou vaše nápady dotáhnout do konce. Čeká vás skvělý měsíc!

ŠTÍŘI

Úplněk, který se ve vašem znamení 7. května odehraje, vám do cesty postaví zajímavé lidi. Zprvu budete neskutečně nadšení, ale pak zabliká červená kontrolka. Velice rychle pochopíte, že jim jde především o to, aby vás ovládli a využili pro své cíle. A to jim přece nedovolíte!

BLÍŽENCI

Venuše, která se na nezvykle dlouhou dobu nastěhovala do vašeho znamení, vám zajišťuje nejen obdiv a lásku, ale navíc i spoustu skvělých kontaktů. Doma sice budete pobývat podstatně méně, než by se vašemu partnerovi líbilo, ale to není podstatné.

STŘELCI

S partnerem/partnerkou je problém. Má pocit, že se práci věnujete až příliš a že vám tedy chybí čas, který byste mohli věnovat jemu. Zkuste mu navrhnout, že byste se mohli rovnoměrněji podělit o ostatní povinnosti. Pak by vám zbylo víc času na akce, které by bavily vás oba.

RACI

Zásadní problémy vám do života vnáší Pluto. Pod jeho vlivem se zejména v práci uskutečňují změny, které se vám ani trochu nelíbí. Reálně se však proti nim postavit nemůžete. Pak si musíte vybrat, zda to vydržíte, nebo zda se rozhodnete pro velké gesto a dáte výpověď.

KOZOROZI

Naštěstí nepatříte k lidem, kteří rádi spěchají a kteří mají dojem, že se všechno musí uskutečnit hned. Díky tomu si v klidu dokážete počkat na přelom dubna a května. Těšte se na dny, kdy se budete prosazovat důsledně, ale tak, aby všichni uznali, že máte pravdu.

LVI

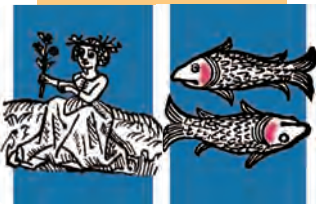
Zajímavě na vás působí Mars, který se do 13. května pohybuje vašim partnerským sektorem. Pod jeho vlivem jdete do konfliktů daleko rychleji než obvykle. Bylo by dobré, kdybyste si uvědomili, že pracovní konflikty se domů netahají. Tam se chovejte slušně.

VODNÁŘI

Kombinace Marse se Saturnem ve vašem znamení a Venuše v Blížencích vám přináší víc štěstí, než si objektivně zasloužíte. Dařit se vám bude naprosto ve všem. Právě proto je důležité, abyste si dobře vybrali to, čemu se chcete věnovat.

PANNY

Stacionární Pluto ve vašem sektoru romantiky a lásky zásadně změní vaše jednání. Za své city se přestáváte stydět. Dáváte je najevo tak, aby si jich váš vyvolený spolehlivě všiml. Vaše jednání není nijak nápadné, ale dotýčný na ně zareaguje právě tak, jak chcete.

RYBY

To, že je vám někdo na první pohled sympatický, ještě neznamená, že se mu máte hned vrhnout kolem krku a svěřit se mu se všemi svými tajemstvími. Když s bližšími kontakty počkáte na dny po 27. dubnu, kdy bude Merkur ve vašem sektoru komunikace, bude to bezpečnější.

Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo program konkrétních opatření, která pomohou zaměstnavatelům udržet vytvořená pracovní místa. Zaměstnanci by proto neměli mít obavu, že bude jejich místo zrušeno, stát se o ně postará díky programu Antivirus. Přinášíme jednoduchý návod, jak je možné od dnešního dne požádat o refundaci vyplacených mezd zaměstnancům.

Program Antivirus

přehledně krok za krokem

„V tuto chvíli je nutné pomoci zachovat pracovní místa a nedopustit, aby lidé přišli o práci. Musíme se postarat o zaměstnance a jejich rodiny a udělat maximum pro to, aby se nedostali do finanční nebo existenční tísně. Byl spuštěn program Antivirus v praxi a zahájen příjem žádostí zaměstnavatelů o zpětné proplacení mezd jejich zaměstnancům od státu,“ uvedla ministryně práce a sociálních věcí **Jana Maláčová**.

Vše lze vyřídit elektronicky přes úřad práce

Příjem žádostí zaměstnavatelů o částečnou kompenzaci celkových mzdových nákladů v podobě náhrad

mezd náležejících zaměstnancům za dobu překážek v práci vyvolaných karanténou nebo mimořádnými krizovými opatřeními byl spuštěn 6. dubna ve 12 hodin. Program však počítá i s doprovodnými hospodářskými problémy zaměstnavatelů. Zaměstnavatelé mohou žádat o vyplácení finančního příspěvku za mzdové náklady prostřednictvím Úřadu práce České republiky v místě sídla svého podnikání. Základní principy administrace žádosti o poskytnutí příspěvku jsou dálkový přístup (není třeba nikam chodit osobně, vše lze vyřídit elektronicky), rychlé poskytnutí podpory, aktivní upozornění ze strany Úřadu práce ČR na případné chyby v žádosti a minimum nejnutnějších dokumentů. Žádost o poskytnutí příspěvku bude podávána prostřednictvím webové aplikace zřízené speciálně za tímto účelem. Odkaz je umístěn na webových stránkách www.uradprace.cz

Jaké podmínky je třeba splnit

Pro přiznání příspěvku na již vyplacené mzdy zaměstnancům je potřeba splnit některé podmínky. V první řadě je nutné, aby zaměstnavatel provedl uzávěrku mezd a evidenci docházky za příslušný kalendářní měsíc, následně v řádném termínu vyplatil zaměstnancům náhrady mezd a odvedl povinné odvody (sociální a zdravotní pojištění).

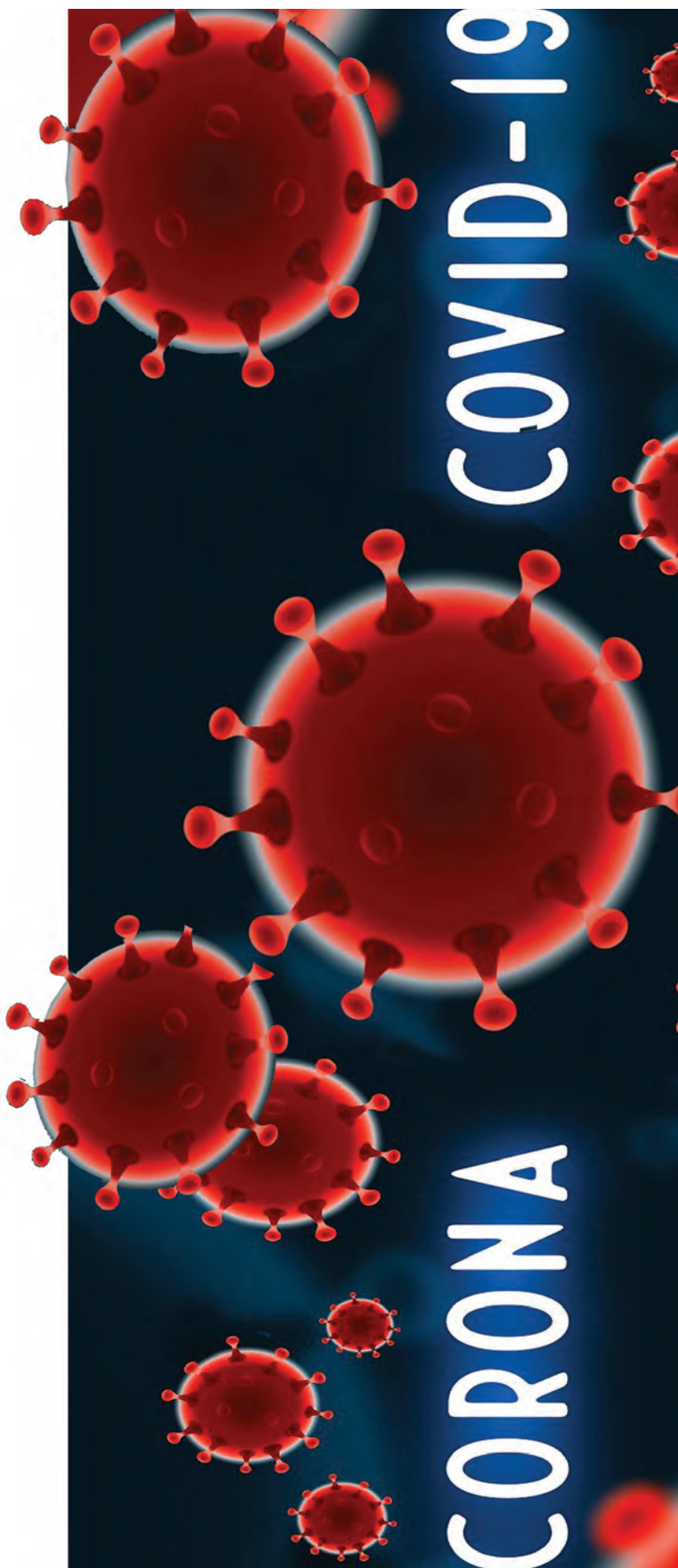
Po splnění těchto podmínek, které jsou standardním administrativním úkonem každého zaměstnavatele, předloží prostřednictvím webové aplikace Úřadu práce ČR vyúčtování vyplacených náhrad mezd včetně povinných odvodů. Toto vyúčtování bude obsahovat seznam zaměstnanců a jejich rodných čísel nebo evidenčních čísel pojištěnců (pokud není rodné číslo), na které požaduje příspěvek. Tím bude splněna jeho povinnost vůči programu Antivirus.

Překontrolování poskytnutých údajů

Po obdržení vyúčtování od zaměstnavatele zašle Úřad práce ČR elektronicky dotaz České správě sociálního zabezpečení, zda zaměstnanci, na které zaměstnavatel nárokuje příspěvek, jsou skutečně zaměstnanci tohoto zaměstnavatele. Příspěvek bude poskytnut pouze na zaměstnance, u kterých bude kontrolou ověřeno, že jsou zaměstnanci v pracovním poměru u žadatele. Následně Úřadu práce ČR vyplatí příspěvek na bankovní účet zaměstnavatele. Podrobný manuál pro zaměstnavatele k programu Antivirus je ke stažení na webových stránkách MPSV na odkazu www.mpsv.cz/antivirus

Pro zaměstnavatele bylo navíc na webu MPSV a na sociálních sítích zveřejněno instruktážní video, jak mají postupovat při vyplňování žádostí o refundace mezd pro své zaměstnance. Video je ke zhlédnutí rovněž na webových stránkách MPSV na již zmíněném odkazu.

Program Antivirus vznikl zejména proto, aby nedocházelo k propouštění zaměstnanců a ti si i v této době udrželi svá pracovní místa. To je cíl stanovený ministerstvem práce a sociálních věcí, které věří, že bude splněn.

LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV ZAMĚSTNANCE BĚHEM EPIDEMIE KORONAVIRU

1) Může mi zaměstnavatel nařídit dovolenou „ze dne na den“?

Zaměstnavatel dovolenou určuje alespoň 14 dnů předem, pokud se nedohodne se zaměstnancem na kratší lhůtě (§ 217 zákoníku práce).

2) Může mi ve zkušební době zaměstnavatel dát výpověď během prvních 14 dnů nemoci, nebo když jsem v karanténě?

Zaměstnavatel nesmí zrušit pracovní poměr ve zkušební době v prvních 14 dnech dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény (§ 66 zákoníku práce).

3) Může mi zaměstnavatel nařídit výkon jiného druhu práce, než mám v pracovní smlouvě?

Zaměstnanec není povinen vykonávat jinou práci, než má sjednanou jako druh práce v pracovní smlouvě. Zaměstnavatel se musí se zaměstnancem na výkonu jiné práce mimo sjednaný druh práce dohodnout.

4) Kdy mám právo odmítnout vykonávat práci?

Zaměstnanec je oprávněn odmítnout výkon práce, která bezprostředně ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných fyzických osob. Takové odmítnutí není možné posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance. Zákon neposkytuje ochranu zaměstnanci, který by tak učinil účelově (§ 106 zákoníku práce).

5) Může mi zaměstnavatel zkrátit pracovní úvazek?

Zkrátit pracovní dobu (úvazek) lze pouze v dohodě se zaměstnancem (§ 80 zákoníku práce).

6) Může mi zaměstnavatel dát výpověď kvůli koronaviru?

Ne, nemůže. Zaměstnavatel může dát výpověď zaměstnanci pouze z důvodů vyjmenovaných v § 52 zákoníku práce.

7) Může mi zaměstnavatel snížit mzdu?

Zaměstnavatel nemůže snížit zaměstnanci sjednanou mzdu. Pozor: je-li mzda zaměstnance určena mzdovým výměrem, je snížení možné, ale důvod musí spočívat ve vykonávané práci. Ke změně výše mzdy nemůže dojít zpětně.

8) Je možné pracovat z domova, když jsem v karanténě?

Zaměstnanci nelze práci z domova jednostranně nařídit, neboť se na tom musí zaměstnanec se zaměstnavatelem vždy dohodnout. Práce z domova je možná i při nařízené karanténě. Zaměstnanci v takovém případě přísluší mzda, nikoli náhrada mzdy nebo nemocenské poskytované při karanténě.

9) Může mi zaměstnavatel zrušit nebo změnit směny „ze dne na den“?

Změnu rozvržení směn může zaměstnavatel provést pouze 2 týdny předem, nedohodne-li se se zaměstnancem jinak (§ 84 zákoníku práce).

10) Může mi zaměstnavatel nařídit neplacené volno?

Neplacené volno nelze nařídit, lze jej poskytnout jen na žádost zaměstnance.

11) Kolik dostanu, když jsem v karanténě?

Zaměstnanec má právo na náhradu mzdy od zaměstnavatele ve výši 60 % průměrného redukovaného výdělku po dobu prvních 14 dnů, a pokud se zaměstnanec nevrátí do práce, pak má od 15. dne nárok na nemocenské (§ 192 zákoníku práce).

12) Pokud je má firma uzavřená kvůli mimořádným opatřením, kolik dostanu?

Pokud zaměstnavatel nepřiděljuje práci z důvodu uzavření provozoven na základě mimořádných opatření vlády nebo z jeho vlastního rozhodnutí, náleží zaměstnanci náhrada mzdy ve výši 100 % průměrného výdělku (§ 208 zákoníku práce).

13) Když nemůže zaměstnavatel zajistit chod podniku kvůli prostojí, kolik dostanu?

Pokud zaměstnavatel nepřiděljuje práci z důvodu prostoje, např. nemá dostatek surovin pro výrobu, náleží zaměstnanci náhrada mzdy ve výši nejméně 80 % průměrného výdělku [§ 207 písm. a) zákoníku práce].

14) Když zaměstnavatel nemá práci, protože nejsou zakázky, kolik dostanu?

Pokud zaměstnavatel nepřiděljuje práci z důvodu částečné nezaměstnanosti, tj. z důvodu omezení odbytu výrobků/poptávky po službách, náleží zaměstnanci náhrada mzdy ve výši nejméně 60 % průměrného výdělku, je-li uzavřena dohoda s odborovou organizací.

15) Kdy mám právo na pracovní volno a ošetřovné?

Po celou dobu uzavření příslušného školského zařízení /stacionáře přísluší zaměstnanci pracovní volno a dávka ošetřovné z důvodu péče o dítě mladší 13 let, péče o nezaopatřené dítě, které je závislé na pomoci jiné osoby aspoň ve stupni I (lehká závislost), a dále o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby aspoň ve stupni I (lehká závislost).

Nejste na to sami! Když budete ve složité situaci, neváhejte se obrátit na vaši odborovou organizaci. Pokud u vás na pracovišti není, obraťte se na Českomoravskou konfederaci odborových svazů, nebo Asociaci samostatných odborů. Pomůžou vám i poradí!

Jana Maláčová
ministryně práce a sociálních věcí

PRO VÍCE INFORMACÍ:

Informační linka: 1212

Informační linka Státního úřadu
inspekce práce: +420 800 606 070

www.mpsv.cz/prava-zamestnancu

Mýty a polopravdy podle pracovního práva v době epidemie koronaviru

	Situace	Řešení z pohledu pracovního práva
I	Manžel/partner se nakazil COVID-19, takže mám nárok na pracovní volno z důvodu ošetřování. → POLOPRAVDA	Zaměstnanec má nárok na pracovní volno z důvodu ošetřování nemocného manžela/partnera, se kterým žije ve společné domácnosti a jehož zdravotní stav vyžaduje nezbytné ošetřování jinou osobou, pak mu přísluší dávka - ošetřovné. Při lehčím průběhu nemoci však nemusí být ošetřování nezbytné. O potřebě ošetřování rozhodne ošetřující lékař manžela/partnera. V této situaci je navíc pravděpodobné, že u takového zaměstnance bude rozhodnuto o nařízení karantény, tudíž zaměstnavatel bude muset omluvit jeho nepřítomnost v práci z tohoto důvodu a poskytnout mu náhradu mzdy/platu ve výši 60 % průměrného redukovaného výdělku.
II	Žiji v domácnosti se seniorem, takže mám nárok zůstat doma, abych jej neohrozil. → POLOPRAVDA	Zaměstnanec nemá automaticky nárok na „preventivní volno“. V této situaci je však vhodné, aby zaměstnavatel vyšel zaměstnanci vstříc a dohodl se s ním na výkonu práce z domova, pokud je to možné. Mohou se také dohodnout na čerpání dovolené nebo na přesunu v harmonogramu rozvržení směn. Na žádost zaměstnance může zaměstnavatel poskytnout neplacené pracovní volno.
III	Zaměstnanec není povinen nosit roušku na pracovišti. → POLOPRAVDA/MÝTUS	V současné době jsou všechny osoby povinny mít ochranný prostředek dýchacích cest na všech místech kromě svého bydliště. Usnesení vlády tedy příkazuje, aby občan ochranný prostředek užíval i v práci, pokud je to slučitelné s výkonem daného druhu práce, jinak musí zaměstnavatel zajistit ochranu zdraví zaměstnance jinými opatřeními.
IV	Nemůžu odmítnout výkon práce, když je ohroženo moje zdraví a život. → POLOPRAVDA	Zaměstnanec je oprávněn odmítnout výkon práce, o níž má důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných fyzických osob; takové odmítnutí není možné posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance. Když by byla práce odmítnuta za splnění všech třech kritérií, byla by posuzována adekvátnost, důvodnost, bezprostřednost a přiměřenost takového jednání v porovnání se všemi okolnostmi dané situace. Zákon neposkytuje ochranu zaměstnanci, který by tak učinil nedůvodně, tedy účelově.
V	Zaměstnavatel se mnou chce rozvázat pracovní poměr dohodou, neboť je na základě mimořádných opatření vlády uzavřena provozovna, kde pracuji. Tvrdí, že rozvázat dohodu pracovní poměr musím a že to pro mě bude výhodnější. → MÝTUS	Je třeba zdůraznit, že zaměstnanec není povinen dohodu o rozvázání pracovního poměru uzavřít. Takové „řešení“ se z pohledu zaměstnance nejvíce výhodně. Při uzavření provozu v důsledku mimořádných opatření se dle § 208 zákoníku práce jedná o překážku v práci na straně zaměstnavatele a zaměstnanci přísluší náhrada mzdy/platu ve výši průměrného výdělku. Při rozvázání pracovního poměru bez uvedení závažného důvodu je uchazeči o zaměstnání (v evidenci Úřadu práce ČR) vyplácena podpora v nezaměstnanosti v redukované výši. Situaci, kdy je provozovna dočasně uzavřena, lze řešit za pomoci některých opatření vlády, přičemž pracovní poměr zůstane zachován.
VI	Zaměstnavatel mi může určit čerpání dovolené „ze dne na den“. → MÝTUS	Dobu čerpání dovolené určuje jednostranně zaměstnavatel, avšak musí vždy zaměstnanci písemně oznámit konkrétní dobu čerpání minimálně 14 dní předem. Bez dohody se zaměstnancem tak nemůže dovolenou nařídit „ze dne na den“.
VII	Pokud pro mě zaměstnavatel nemá práci, může mi snížit náhradu mzdy na 60 % průměrného výdělku. → POLOPRAVDA	Pouze, pokud zaměstnavatel nemůže zaměstnanci přidělovat práci v rozsahu týdenní pracovní doby z důvodu dočasného omezení odbytu jeho výrobků nebo omezení poptávky po jím poskytovaných službách, může náhrada mzdy činit (nejméně) 60 % průměrného výdělku zaměstnance, avšak zaměstnavatel tak může učinit pouze po dohodě s odborovou organizací. V případě, že u něj nepůsobí, lze dohodu nahradit vnitřním předpisem. Nelze tak učinit se zpětnou účinností.
VIII	Zaměstnavatel mi dává výpověď pro nadbytečnost a tvrdí, že nemám nárok na odstupné, neboť jsme v mimořádné situaci. → MÝTUS	Zaměstnanci, se kterým zaměstnavatel rozvázal pracovní poměr výpovědí z důvodu nadbytečnosti (§ 52 písm. c) zákoníku práce), přísluší odstupné za podmínek stanovených § 67 zákoníku práce, a to bez ohledu na mimořádnou situaci, ve které se nyní nacházíme.
IX	Zaměstnavatel mi může jednostranně snížit mzdu. → POLOPRAVDA	Ano, pokud je mzda zaměstnance určována mzdovým výměrem, její výše může být změněna rozhodnutím zaměstnavatele, ale důvod musí spočívat ve vykonávané práci. Ke změně výše mzdy nemůže dojít zpětně, o výši mzdy musí být zaměstnanec informován před započítáním práce. Odlišná situace by byla v případě, že by mzda byla sjednána v pracovní, kolektivní či jiné smlouvě; ke změně výše mzdy by pak mohlo dojít pouze na základě dohody obou stran příslušné smlouvy.
X	Když mi byla nařízena karanténa, tak se nemohu domluvit se zaměstnavatelem na výkonu práce z domova. → MÝTUS	Pokud při nařízené karanténě zaměstnanec dodrží všechna stanovená omezení a jeho zdravotní stav tomu nebrání, je možné, aby se se zaměstnavatelem dohodl na práci z domova. V takovém případě zaměstnanci přísluší mzda, nikoliv náhrada mzdy nebo nemocenské poskytované při karanténě.

Rány tuzemské ekonomice maximálně zmírníme,

říká pro Sondy
ministřině financí
Alena SCHILLEROVÁ

Kvůli šíření nové koronavirové infekce a nouzovému stavu dochází k mnoha změnám, které mají ulehčit lidem, již se ocitli v nejistotě. Na tři měsíce od skončení nouzového stavu se kupříkladu odkládá spuštění závěrečné vlny EET. V důsledku změn byla také přijata novela o státním rozpočtu. Nejen o tom Sondy Revue hovořily s ministryní financí Alenou Schillerovou, přičemž část rozhovoru vznikla ještě před nouzovým stavem a část už v jeho průběhu.

Hojně diskutovaným tématem je elektronická evidence tržeb, která už existuje tři roky a v květnu měla být spuštěna její závěrečná třetí a čtvrtá vlna. Ta se s ohledem na opatření v důsledku šíření koronavirové infekce odkládá na tři měsíce od skončení nouzového stavu. Jak jste s EET doposud spokojena?

Tři roky fungování EET ukázaly, že její spuštění byl krok správným směrem. Směrem k férovému podnikatelskému prostředí, kde mají všichni stejné podmínky a ve kterém řádné plnění povinností neznamená konkurenční nevýhodu. Právě proto je EET od počátku koncipována jako plošné opatření, které se vztahuje na hotovostní tržby napříč naší ekonomikou. Během prvních tří let provozu získaly veřejné rozpočty díky EET na daních a pojistných odvodech 33 miliard korun navíc. Po náběhu zbývajících vln se fiskální přínos ještě zvýší.

Mohou se v souvislosti se závěrečnou vlnou objevit nějaké problémy?

Systém od prvního dne funguje bez technických problémů a své ambiciózní cíle plní. Obavy z dlouhého čekání na účtenku

v obchodech ani z hromadného ukončování podnikatelské činnosti se v žádném případě nepotvrdily. Navíc podnikatelé nemusejí vynakládat téměř žádné investice do pokladního zařízení. Stejně jako v předchozích vlnách za něj totiž dáváme slevu na dani až do výše pěti tisíc korun. Z tohoto pohledu tedy nepředpokládám žádné potíže. Samozřejmě jsem ale musela reagovat na situaci způsobenou šířením koronaviru a s tím související vládní opatření. Proto jsem ve zrychleném režimu navrhla zvláštní jednorázový zákon s časově omezenými účinky. Fakticky jím pozastavujeme evidenci tržeb, a to po dobu trvání nouzového stavu a následujících tří měsíců. Po tuto dobu nebude muset žádný poplatník evidovat své tržby a tato povinnost nebude nikterak kontrolována. Jedná se o krok s cílem omezit návštěvy finančních úřadů poplatníky, kteří mají začít evidovat tržby, a předejít komplikacím při zajišťování technické podpory nebo aktualizaci certifikátů u již evidujících poplatníků.

V souvislosti s mimořádnou situací vláda, potažmo parlament přistoupily i k mnoha dal-

ším změnám, jejichž cílem je ulehčit lidem, kteří se doslova ze dne na den ocitli bez práce, zakázek a výdělků. Dochází kupříkladu k posunutí termínu k podání daně z nemovitosti do 31. srpna, prominutí červnové zálohy na daň z příjmu, prodloužení ošetřovného, zavedení kurzarbeitsu atd. Přijata byla i novela státního rozpočtu. Můžete zrekapitulovat, co hlavního obsahuje?

Nacházíme se v situaci, která v naší novodobé historii nemá obdoby. Jsem si ale jistá, že novela zákona o státním rozpočtu pomůže naší zemi v této těžké zkoušce obstát. Novela počítá s úsporami, redistribucí evropských peněz a nevyhnutelně i s vyšším schodkem o částku v řádech desítek miliard korun. Jsou to prostředky, o které přijde stát na daních a které poskytne k zajištění zdraví obyvatelstva, podpory firem, živnostníků, zaměstnanců, zkrátka celé naší ekonomiky. Pomohou zachovat vysokou zaměstnanost a jistotu příjmů, které výrazně usnadní rychlou obnovu fungování hospodářství ve druhé polovině roku. Počítáme s rozpočtovým schodkem 200 miliard korun, který plánujeme pokrýt běžnou emisní činností, tedy vydáním státních dluhopisů. Díky tomu, že je naše země považována za spolehlivého partnera, může si půjčovat na finančních trzích za výhodných podmínek. Česká republika patří mezi státy s nejmenším zadlužením v Evropě. Kvůli vyššímu schodku sice zadlužení mírně vzroste, ovšem z hlediska mezinárodního srovnání Česká republika stále zůstane mezi fiskálně nejdisciplinovanějšími ekonomikami EU. Právě teď je ten pravý čas využít fiskální prostor, který jsme za poslední roky rozpočtovou odpovědností vytvořili. Česká ekonomika je silná, stav našich veřejných financí dobrý, bankovní sektor je mimořádně zdravý, rozpočty samospráv mají bezprecedentní rezervy a také zdravotní pojišťovny jsou na tom dobře. Máme tedy polštář, díky kterému rány tužemské ekonomice maximálně zmírníme.

Předseda ČMKOS Josef Středula kritizoval rozhodnutí vlády na přesun opatření, která mají pomoci lidem v náhlé tísní, z působnosti krizového zákona do zákona o ochraně veřejného zdraví, v důsledku čehož by se nešlo domáhat škody. Co k tomu můžete říci?

Vláda v dnešní krizové situaci přijímá mimořádná opatření s cílem ochránit veřejné zdraví, proto je zcela logické, aby se tyto kroky prováděly právě na základě zákona o ochraně veřejného zdraví. Operativně jsme připravili řadu opatření, abychom zabránili šíření koronaviru

a zmírnili jeho dopady na ekonomiku a na podnikatele i firmy. Ať už jde o rozšíření ošetřovného, finanční kompenzace pro zaměstnavatele, mimořádnou finanční výpomoc nebo bezúročnou půjčky pro současnou situaci postižené podnikatele. Prolínají jsme červnovou zálohu na daň z příjmu a vyhlásili jsme šestměsíční prázdniny v placení zdravotního a sociálního pojištění pro všechny živnostníky. Skutečně se snažíme dělat maximum. Vláda určitě nechce nikomu upírat jeho zákonné nároky, na druhé straně není v jejich možnostech a ani v jejich povinnostech vyplývajících z platné legislativy plně nahrazovat firmám zisky, které by měly za normální situace. V této bezprecedentní situaci spoléháme především na pochopení a solidaritu našich občanů, která se nedá přehlédnout a za kterou všem moc děkuji. Neoprávněným nárokům, které mohou být v budoucnu vzneseny, je ale v každém případě stát připraven čelit.

Můžete zmapovat daňové změny, které byly ještě před stávající mimořádnou situací za vašeho působení schváleny?

Už byla řeč o EET, k čemuž musím dodat, že spolu s jejím náběhem snižujeme DPH u celé škály služeb. U kadeřnických a kosmetických služeb, oprav jízdních kol, obuvi, úprav a oprav oděvů i dalších odborných služeb a také u prodeje točeného piva. V rámci restaurační služby se sazba DPH snížila z 21 % na 10 %. U stravovacích služeb pak dochází k dalšímu poklesu DPH z 15 % na 10 %. V této novele je obsaženo i snížení DPH na vodné a stočné o třetinu s tím, že využijeme všech regulačních pravomocí k tomu, aby tuto úlevu pocítili v peněžence všichni občané jako koneční spotřebitelé. Ostatně zjednodušování daňového systému a snižování daňové zátěže je naší dlouhodobou prioritou. Během posledních sedmi let jsme lidem i firmám snížili daňovou zátěž skoro o 130 miliard korun. A to i díky daňovému balíčku, který byl schválen loni na jaře a snížili jsme v něm DPH na dodávky tepla. Malým živnostníkům jsme výrazně snížili daně tím, že jsme jim zdvojnásobili strop pro uplatňování výdajových paušálů na dva miliony korun. To jim ušetří čas, energii a peníze spojené s vykazováním jednotlivých výdajů. Budeme také dál pokračovat ve zjednodušování daňového systému a revizi daňových výjimek.

Myslíte, že je hodně výjimek?

U výjimek především platí to, že daňovou výhodu pro některého poplatníka musí zaplatit ostatní poplatníci. A to není spravedlivé. Už v daňovém balíčku na letošní rok jsme některé tyto výjimky zrušili a v daňovém balíčku na příští rok navrhujeme zrušení dalších. Prvním takovým opatřením je

zavedení stravenkového paušálu, další se týká prodloužení časového testu při prodeji investičních bytů, díky čemuž podporíme vlastnické bydlení. Nastavujeme také rovné podmínky mezi domácími i zahraničními investory v oblasti zdanění příjmů z dluhopisů. V tuto chvíli se balíček nachází ve vnějším připomínkovém řízení.

Po nouzovém stavu přijdou, doufejme, zase běžné dny i politické debaty. Velkým tématem je superhrubá mzda. Nechala jste se slyšet, že ji chcete zrušit, přičemž z veřejných výstupů vyplývá, že v koalici není jednotný názor. Je možnost, že v tomto volebním období bude superhrubá mzda zrušena?

Zrušení superhrubé mzdy jsme si s koalickým partnerem dali do společného programového prohlášení. A tento závazek pořád platí. Budeme o zrušení superhrubé mzdy dál intenzivně jednat a tuto debatu provázíme s vyjednáváním o státním rozpočtu. Budeme hledat takové řešení, aby se žádné skupině poplatníků nezvýšila daňová zátěž.

Co si od případného zrušení superhrubé mzdy slibujete? Co přinese zaměstnancům a co zaměstnavatelům?

Zrušením superhrubé mzdy se především zpřehlední daňový systém. Její princip, kdy se daň zaměstnanec počítá z hrubé mzdy zvýšené o odvody zaplacené zaměstnavatelem, nemá nikde jinde obdoby. Kvůli ní dnes zaměstnanec ve skutečnosti platí daň ve výši 20,1 % z hrubé mzdy a ne 15 %, jak by si mohl myslet, když se podívá do zákona o daních z příjmů. Tento nesmyslný výpočet daně navíc znevýhodňuje lidi v běžném pracovním poměru a nahrává nelegálnímu švarcsystému. Pokud u zaměstnavatele pracujete na živnostenský list nebo na dohodu o provedení práce a váš příjem nepřesáhne 10 tisíc korun, pak platíte jen 15 % daň. Zrušením superhrubé mzdy se tato nerovnost odstraní.

Kritici zrušení superhrubé mzdy oprávněně namítají, že způsobí obrovský výpadek financí. Zvládne to nějaký příští státní rozpočet?

To ale říkám i já. Proto musí návrh na zrušení superhrubé mzdy obsahovat i opatření, která budou výrazné finanční dopady zrušení superhrubé mzdy kompenzovat. Bavíme se zde o odhadovaném dopadu na veřejné rozpočty ve výši 33,4 mld. Kč. Rozhodnutí o zrušení by tedy přirozeně muselo být zohledněno také na výdajové stránce státního rozpočtu, a to při jednání napříč jednotlivými kapitolami.

Veřejná tajemství prekérního pracovního trhu

Od prvního okamžiku koronavirové pandemie se ukazuje řada nepěkných vlastností českého pracovního trhu. S každým týdnem pod tlakem dalších a dalších opatření vyplouvají na povrch roky zanedbávané, ignorované nebo bagatelizované problémy. To, o čem jsme dříve mluvili, spekulovali, na co jsme upozorňovali, se aktuálně ukazuje v plné „kráse“. Český pracovní trh je prekérnější, než jsme si mysleli, genderová segregace řady odvětví ohrožuje jejich fungování a výdělková úroveň je zoufale nízká.

Šárka Homfray
je právnička Odborového svazu
státních orgánů a organizací
a členka Výboru ČMKOS pro rovné
příležitosti žen a mužů

Do konce naprosto výjimečné situace, ve které se nacházíme, je ještě daleko a není ani zřejmé, kdy ten konec nastane a jak bude vypadat. Nemá smysl v tuto chvíli dělat závěrečný účet. Je ale možné průběžně reflektovat některé jevy. Až přijde recese (a není pochyb o tom, že přijde, spíš je otázka, jak bude vypadat a na koho dopadne s větší či menší intenzitou), tyto negativní jevy budou mít tendenci se spíše prohlubovat než mizet.

Zaměstnanci na oko

Jsou některá odvětví, ve kterých ani pracovní smlouva nezajistí zaměstnanci příslušné jistoty ve složitých dobách. Ať už se jedná o příznanou minimální mzdu a zbytek výdělků vyplácený „na ruku“, nebo nezákonné výpovědi na hodinu bez odstupného, nejde o nic, s čím bychom se zatím nesešli. Že k těmto neblahým jevům dochází v odvětvích, která jsou aktuálně nejvíce zasažená (ubytovací, stravovací a turistické služby), také není žádným tajemstvím. V těchto oblastech nepochybně dojde k masivnímu propouštění, případně k němu už došlo. Zatím anekdotické zprávy dávají signál o tom, že s tím, jak zákoník práce definuje nadbytečnost a postupy s ní spojené, si část

zaměstnavatelů hlavu neláme. Bez ohledu na povinnosti související s odstupným a výpovědní lhůtou by se jejich přístup dal vyjádřit slovy „Došly peníze, zítra nechod“.

V současné situaci tak tato odvětví mohou (a nejspíše budou) generovat velké množství nezaměstnaných s neuspokojenými nároky, jako jsou nevyplacená mzda, nevyčerpaná dovolená nebo nepřiznané odstupné. Navíc nezaměstnaných z téhož sektoru, jejichž další uplatnění na trhu práce může být komplikováno mimo jiné právě tím, že jejich sektor se bude ze současné situace asi dlouho vzpamatovávat. Kolika z nich „zachráni kůži“ soubor opatření, který ministerstvo práce a sociálních věcí pro zaměstnavatele připravilo pod názvem Antivirus, se teprve uvidí.

Klíčové a kritické profese

Jedním z prvních plošných opatření bylo uzavření všech škol (a následně i velké části školek, byť zde šlo o rozhodnutí zřizovatelů, nikoli vlády). Toto opatření přišlo zčista jasna, nejspíše bez důkladné předchozí konzultace s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a nejspíše i ministerstva práce a sociálních věcí.

Školy tak neměly připravený žádný plán ani jednotné instrukce jak zajistit distanční výuku a vzdělávání žáků. V nejlepší úmyslu často navrhly na starší žáky a rodiče těch mladších velké množství učiva, které ale zkrátka není možné v domácích podmínkách zvládnout. S dětmi tak zůstala ze dne na den doma spousta rodičů buď v podobě ošetřování člena rodiny, nebo v rámci práce z domova, a bez jakékoli přípravy přejala úlohu domácích učitelů. Reakce byly vesměs dvojí – nesouhlas s přetěžováním domácí učební látkou nebo nově nabytý obdiv k vyučujícím za jejich svatou trpělivost. Ani teď, po několika týdnech, ještě není zcela jasné, jak to bude s výukou dále vypadat, a situace je i nadále stresující pro všechny – rodiče, pedagogy a samotné děti. Distanční a interaktivní metody výuky (nebo velmi inovativní zapojení České televize) byly otestovány rychlostí, jaká by za normálních podmínek byla nepředstavitelná. Doufáme, že něco z těchto inovací zůstane v aktivním využití i v klidnějších časech, stejně jako nově nabytý obdiv a úcta k pedagogickému stavu.

Snad nejzásadnějším odvětvím v naší společnosti jsou aktuálně zdravotnictví a sociální služby. I zde pandemie vynesla na jasné denní světlo potíže, na které

Sondy Revue vám ve spolupráci s nadací

 FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

přináší seriál článků
zaměřených na témata,
o kterých se v ČR
nediskutuje a nepíše.

odborníky upozorňovaly už dávno: zoufalý nedostatek zaměstnanců a zaměstnankyň, nedostatečné vybavení, nulová zastupitelnost, ohromné množství přesčasů. Při uzavření škol hrozil někde vysloveně kolaps z nedostatku sester a jiných pracovníků (v důsledku jedné gender pay gapu, jednak stereotypního vnímání domácí péče a neplacené práce), z nedostatku osobních ochranných pomůcek pak upadají do karantény celá pracoviště. Podcenění vybavení si bohužel už vyžádalo i oběti na životech. Nezapomínejme na to, že zde už nejde o možná pochybení managementu nebo krajské politické reprezentace, ale o nefunkční systém.

Společnost podhodnocené péče

Do budoucna už vůbec nebude použitelný argument, že společnost (nebo trh) umí dobře ohodnotit důležité a klíčové profese. Je zjevné, že pokud nebude postaráno o ty nejmladší, nejstarší, nemocné a jinak zranitelné, celá naše společnost se v podstatě zastaví. Není opět vůbec žádným tajemstvím, že školství, zdravotnictví a sociální péče jsou jednak silně feminizované, jednak velmi špatně placené. Obdobně se dalšími „hrdinými všedního dne“ ukázali zaměstnanci a zaměstnankyňe pracující zejména v obchodu, ale i v některých dalších službách – i to jsou silně feminizovaná odvětví. Až příště budeme hovořit o tzv. nekvalifikovaných profesích, případně o hodnotě těchto zaměstnání, nebo o institucích, jako jsou minimální a zaručená mzda, mějme na paměti, díky komu jsme si nemuseli sami stloukat máslo. A existují i další profese, jejichž renomé není v klidných časech příliš vysoké, ale které mají dnes důležité úkoly a ztížené podmínky, ať už jde například o úředníky a úřednice administrující systém státní sociální podpory či jinou pomoc, nebo třeba pracovníky dezinfikující veřejnou dopravu.

Dalším průvodním jevem současné pandemie je obrácení pozornosti k domácí sféře. S ohledem na přijatá opatření trávíme mnohem více času ve svých domovech než dříve, a to mimo jiné umožňuje více vnímat objem a rozdělení neplacené práce, kterou péče o domácnost představuje. Z dřívějších výzkumů vyplývá, že rozdělení neplacené práce mezi muže a ženy je více či méně asymetrické všude, u nás však poměrně výrazně – ženy stráví domácími povinnostmi až o několik desítek hodin za měsíc více než muži. Na sociálních sítích se v posledních dnech objevují „překvapivá“ zjištění řady mužů o tom, kolik je toho doma potřeba udělat a jak náročné je postarat se navíc i o děti. Ale to, že se jedná o práci neplacenou, neznamená, že nemá žádnou hodnotu. A aktuálně jsou to domácí vaření, zásobování potřebných lidí v okolí, domácí výuka dětí a koneckonců i symbol současného stavu, doma šité roušky, co nás drží v chodu a při smyslech. Nezapomínejme, že žádná z těchto povinností není ženám vrozená (pane premiére, roušky šijí i muži) a berme to jako výzvu k férovějšímu rozdělení těchto povinností.

OSVČ bity jako žito

O tom, že osoby samostatně výdělečně činné toho v případě starobního důchodu, nezaměstnanosti, mateřského dovolené či nemoci za své odvodů mnoho nedostanou, se také vědělo už dávno. Stejně tak, že ne všichni podnikatelé jsou OSVČ z vlastní vůle a že řada z nich by preferovala klasický pracovní poměr proti nehezky rozlezlému švarcsystému.

Jeví se, že z ekonomického hlediska právě na OSVČ dopadá aktuální situace nejsilněji. Ať už jde o drobné živnostníky, kteří museli zavřít krám, malé zemědělce, kterým skončil odbyt na farmářských trzích a v lokálních restauracích, nebo umělce, kteří „přišli o kšeft“ jako jedni z prvních. Vláštním rozhodnutím se ocitli ze dne na den v situaci, na kterou se dost dobře nemohli připravit. I ti, co ze své činnosti státu odvedli všechno, co byli povinni, dobro-

volně si třeba platili nemocenské pojištění a nějak se i komerčně připojistili, zde teď často stojí s holýma rukama.

Netuší, kdy se budou moci ke své činnosti vrátit ani jestli se jim to vůbec podaří. Programy pomoci, které v době finalizace tohoto textu představily ministerstvo financí a ministerstvo průmyslu a obchodu, pravděpodobně budou v navržené podobě pro celou řadu z nich nedosažitelné. Pokud skončí v evidenci úřadu práce, je dost možné, že s podporou v nezaměstnanosti nevyjdou a budou muset řešit další dávky. Opatření přijatá v zájmu společnosti tak na ně budou mít dopady, které z větší části ponесou oni sami.

Rezervy na tři měsíce

Nějakou dobu se hovoří o tom, že doporučení některých populárních ekonomů na life-styleových serverech o tom, kolik si máme odkládat do důchodu, jak máme investovat do nemovitostí nebo podílových fondů a hlavně jakou máme mít přichystanou rezervu na horší časy, jsou pro velkou řadu lidí buď hraběcími radami, nebo vyslovenou provokací. Najednou opět vyplouvá na povrch, jak rozšířený je to problém.

Vše výše uvedené ve spojení s chronicky nízkou výdělkovou úrovní v České republice vyvolalo u řady lidí velké obavy o jejich finanční budoucnost, a to hned na začátku celé situace, nikoli až po týdnech nebo měsících mimořádných opatření. Samoživitelka ze zavřené kavárny, která svým dvěma dětem musí ze dne na den zajistit počítačové vybavení pro domácí výuku, nebo švec, který se hodlal výměnou podpatků a podrážek udržet těch posledních pár let do důchodu, jsou v už tak stresující situaci ještě o něco zranitelnější.

Vítejte v prekariátu

Až se jednou – nejspíše za řadu měsíců – bude novému koronaviru vystavovat účet, bylo by myslím nanejvýš užitečné rozsah naší prekarity důkladně analyzovat. Zajímá se o to, kdo z osob samostatně výdělečně činných skutečně podnikal a podnikat chtěl. Kolik nových žadatelů o živnostenské oprávnění se nejspíše chystá do švarcsystému, protože v pracovním poměru už je zaměstnavatel dále držet nemohl. Jak je to s dohodami a agenturami, kam míří lidé ze zasažených odvětví, kolik meziročně vznikne nebo naopak zanikne pracovních poměrů. A doufejme, že ty „nové objevené“ klíčové profese, až na výjimky financované z veřejných rozpočtů, nezasáhne politika škrtů, jejíž uplatnění bude po aktuálním zásehu do státních peněz velmi lákavé.

V souvislosti s naléhavou situací spojenou s koronavirovou pandemií přijala Evropská odborová konfederace (EOK) výzvu, kterou vám přinášíme ve zkrácené verzi. K této výzvě připojujeme také vyjádření předsedy ČMKOS Josefa Středuly, který je zároveň místopředsedou EOK.

VÝZVA EOK

k přijetí mimořádných ekonomických opatření

Musíme jednat, a jednat rázně. Obáváme se, že nástroje a fondy, které dávají na stůl instituce Evropské unie a jednotlivé vlády, nebudou dostatečné. Je nutné aktivovat klauzuli pro stav nouze fiskálního kompaktu.

Naléhavě žádáme všechny finanční instituce, aby zabránily ekonomickému šoku a neprofitovaly z této bezprecedentní zdravotní situace. Proto doporučujeme velmi rychlé zavedení následujících opatření:

Okamžitě pozastavit obchodování na burzách: po bezprecedentním poklesu na burzovních trzích v celém světě budou podniky i zaměstnanci nevyhnutelně trpět a budou bojovat o přístup k úvěrům.

Snížit záporní úrokovou sazbu Evropské centrální banky na nula procent či méně (v současnosti je na úrovni 0,25 %), snížit sazbu na hlavní refinanční operace pod současných nula procent a snižovat ještě dále do negativního pásma sazbu vkladové facility (v současnosti na úrovni 0,5 %) a umožnit a motivovat banky k udržování ekonomické aktivity.

Evropská centrální banka by měla být připravena „udělat cokoli“, jak to provedl předchozí guvernér, tedy být připravena znovu nabít „bazuky“ přímých měnových operací a kvantitativního uvolnění. Navíc by kapitálový klíč Evropské centrální banky mohl být dočasně odložen pro účely finanční stability, kdy některé státy budou potřebovat pomoc více než jiné.

Zabránit tomu, aby finanční instituce půjčovaly na pozitivní úrok jak členským státům, tak malým a středním podnikům. Malé a střední podniky si buď vytvoří zásoby, nebo zastaví a ukončí svoji činnost, pokud se jim nedostane další podpory. Žádáme, aby všem finančním institucím, nejen národním podpůrným bankám a Evropské investiční bance, ale i soukromým bankám bylo zabráněno úročit půjčky, aby se podniky mohly dostat z krize. Pokud toho není možné dosáhnout pobídkou, musí vlády jednat prostřednictvím nařízení anebo zajištěním garance na národní úrovni s podporou evropské úrovně.

Evropský stabilizační mechanismus musí v tomto směru sehrát svoji roli a my naléhavě žádáme vlády, aby zajistily získání peněz za nulový nebo negativní úrok a jejich půjčení členským státům s opatřeními, která jsou popsána výše. Členské státy by navíc mohly využít **preventivní úvěrové linky dostupné v rámci**

Evropského mechanismu stability, ovšem bez veškerých kondicionalit.

Dále je třeba seriózně zvážit možnost mechanismu „**shazování peněz z vrtulníku**“ od Evropské centrální banky k překlenutí přerušovaného bankovního transmisního mechanismu, bude-li to nutné, jako způsobu vyrovnání se s poklesem ekonomické aktivity, na podporu příjmů zaměstnanců a k prevenci deflace.

Je třeba přijmout zvláštní **opatření k regulaci pohybu cen životně důležitých produktů a bydlení**, jakékoliv zneužití v této nouzové situaci by mělo být jednoznačně odsouzeno.

Musíme zajistit, aby urgentní opatření, která by měla být zavedena nyní, byla následována strukturovanějšími a důkladnějšími opatřeními na podporu investic a udržitelného ekonomického rozvoje. Musíme využít nynější revizi správy ekonomických záležitostí Evropské unie, kterou v nedávné době zahájila Evropská komise: je naprosto nutná celková revize evropského fiskálního rámce na zdravých ekonomických principech.

Je jasnější než kdy předtím, že fiskální transfery mezi členskými státy, ať už jakýmkoliv způsobem, a evropská centrální fiskální kapacita vydávající bezpečná aktiva jsou v tuto dobu požadované, ale zdá se, že tento cíl je v tuto chvíli zatím nedosažitelný.

Musíme jednat společně, pokud to vše nemá degenerovat do maličerného a rozdělujícího nacionalismu. Musíme jednat společně, protože čelíme stejné hrozbě a virus se na hranicích nezastaví. Jednejme solidárně, za svobodu lidí a našeho společného blaha. Společně jsme silnější.

Josef Středula zdůraznil, že při aktuálních tripartitních jednáních, která nyní u nás se zaměstnavateli a vládou probíhají, se opírá i o stanovisko evropských odborů. S tímto stanoviskem byla seznámena i Evropská komise.

„Považuji za velmi důležité, že EOK vyzvala vlády, aby byly ostražitě a zajistily, aby bezohlední zaměstnavatelé COVID-19 nevyužili k ospravedlnění snižování stavů či hromadného propouštění. Vzhledem k nezbytnosti zamezit šíření nákazy je podle evropských odborů nutné, aby nebyly zaměstnancům přerušeny příjmy. Členské státy a EU by měly přijmout nezbytná ekonomická opatření, aby se tato mimořádná situace v oblasti veřejného zdraví nezvrhla v globální recesi s katastrofálními důsledky pro zaměstnance a jejich rodiny,“ uvedl Josef Středula.

Turistika pro zdraví i pomoc Česku

Za jednu z prvních obětí pandemie koronaviru lze označit cestovní ruch. Mnoho zemí, podobně jako Česko, v rámci preventivních opatření uzavřelo hranice turistům. Podle předpovědi Světové rady pro cestování a turistiku (WTTC) by kvůli tomu mohlo zmizet až 50 milionů pracovních míst.

Čeští provozovatelé ubytovacích zařízení zaznamenali rychlý pokles příjezdů turistů o 80 až 100 procent. Další podstatné snížení očekává většina z nich v následujícím čtvrtletí. Vyplývá to z průzkumu státní agentury CzechTourism mezi 600 provozovateli hromadných ubytovacích zařízení. Cestovní ruch tvoří v Česku přibližně tři procenta hrubého domácího produktu (HDP) a zajišťuje 250 tisíc pracovních míst. Příjmy z něj činily loni podle České národní banky přes 167 miliard korun.

Zájem o tuzemsko možná převyší kapacity

„Takový náhlý zlom určitě nečekal nikdo. Po mnoha letech růstu v gastronomii a hotelovém průmyslu najednou nastal kolaps,“ řekl Sondám **Ernest Wachtl**, předseda Českomoravského odborového svazu pohostinství, hotelů a cestovního ruchu. Bohužel virus tady s námi ještě nějakou dobu zůstane a ekonomické dopady na obyvatele se rychle prohlubují. Restaurace, hotely i turistická zařízení jednoho dne znovu otevřou, ale podle Ernesta Wachtla se zřejmě budou potýkat s nižší kupní silou lidí. Nemálo podniků možná zůstane zavřeno, nebo budou fungovat v omezeném provozu. „Přesto jsem toho názoru, že zájem o tuzemskou rekreaci bude brzy po uvolnění veliký, avšak ubytovací kapacity omezené. To by mohlo vyhnat ceny vzhůru, pokud je ovšem lidé budou ochotni platit. V této fázi možná bude šťastný ten, kdo vlastní chatu nebo chalupu,“ míní Ernest Wachtl. „Otázkou jsou zahraniční turisté, těm asi bude návrat trvat déle a budou očekávat pobídky od hoteliérů ve formě slev za jejich služby,“ dodává.

Nejhustší síť turistických cest v Evropě

Omezení pohybu obyvatelstva kvůli pandemii neznámá, že my sami bychom se měli pohybovat málo. Vycházky se naopak doporučují – samozřejmě při dodržování vyhlášených hygienických opatření a omezení. Zde si připomeňme, že od vyznačení nejstarší turistické trasy Klubem českých turistů uplynulo 130 let. Dnes máme jednu z nejhustších sítí v Evropě. Systém českého turistického značení je považován za nejspolehlivější a nejpropracovanější na světě. Jde celkem o 86 352 km značených turistických tras všeho druhu (pro pěší, cyklisty atd.). Mnoho z nich vede k unikátním přírodním lokalitám a historickým památkám. Všude je něco, takže uvedeme pro inspiraci jeden příklad z každého kraje. Některé jsou notoricky známé, jiné méně, některé možná máte hned za humny.

Pravčická brána (Ústecký kraj)
Miliony let starý pískovcový útvar se dostal do semifinále ankety o sedm novodobých divů světa.

Říp (Středočeský kraj)
Nejslavnější hora v ČR má především historický význam. Vždyť už malé děti se učí, že právě sem vystoupil bájný praotec Čech.

Panská skála (Liberecký kraj)
Panská skála v severočeském městě Kamenický Šenov vznikla vytlačení žhavého magmatu na povrch, které při chladnutí vytvořilo typické kamenné sloupce. Útvar je též přezdíván Varhany.

Pančavský vodopád (Královéhradecký kraj)
Z vrcholků Krkonoš se řine největší vodopád na našem území. Jmenuje se Pančavský, je 148 metrů dlouhý, 4 až 8 metrů široký.

Králický Sněžník (Pardubický kraj)
Třetí největší národní přírodní rezervací na našem území je Králický Sněžník. Jde o evropsky významnou lokalitu, zapsanou v seznamu Natura 2000.

Jeskyně Na Pomezí (Olomoucký kraj)
Krasové jeskyně s krápníkovou výzdobou byly objeveny teprve před osmdesáti lety, jsou největším jeskynním systémem v ČR.

Prales Mionší (Moravskoslezský kraj)
Beskydy ukrývají prales Mionší, který je národní přírodní rezervací. Mísí se zde jehličnaté a listnaté stromy.

Macocha (Jihomoravský kraj)
Unikátním útvarem je propast Macocha v Moravském krasu. Díky hloubce 138,4 m jde o největší propast ve střední Evropě.

Mohelenská hadcová step (Kraj Vysočina)
Rezervace Mohelenská hadcová step je jedinou stepí v ČR. Jde o jednu z nejzajímavějších oblastí celé Evropy.

Boubínský prales (Jihočeský kraj)
Třetí nejstarší národní přírodní rezervací na našem území je slavný Boubínský prales. Nacházejí se v něm přes 400 let staré stromy.

Černé jezero (Plzeňský kraj)
Největší přírodní ledovcové jezero v ČR schované v šumavských lesích. Název získalo od velmi tmavé barvy vody, způsobené odrazem tmavých lesů.

Komorní hůrka (Karlovarský kraj)
Do výšky 503 m se tyčí Komorní hůrka, nejmladší sopka v Česku. Nachází se nedaleko Františkových Lázní.

Prokopské údolí (Praha)
Přírodní památka je oázou klidu v hlavním městě, a tak není divu, že je hlavně ve slunných dnech cílem rodin, cyklistů a výletníků.

Nominální hodnota stravenek poskytovaných zaměstnavateli každoročně stoupá, přesto je pro většinu zaměstnanců současná průměrná hodnota stravenky ve výši 89 korun nedostatečná. Nejčastěji by si přáli od svého zaměstnavatele dostávat stravenku ve výši 100–109 korun. Jedná se o nižší částku, než je daňově optimální hodnota stravenky, která byla pro rok 2020 stanovena ve výši 131 korun. Vyplývá to z průzkumu společnosti Up Česká republika mezi 525 respondenty.

Minimálně stokorunovou stravenku by chtěly od zaměstnavatele ¾ lidí, v reálu na ni dosáhne třetina zaměstnanců

KDYŽ STRAVENKA NEZAPLATÍ OBĚD

Nejčastěji zmiňovaná ideální hodnota stravenky ve výši 100–109 korun přitom není zdaleka přehnaná a téměř kopíruje vzrůstající ceny poledních menu, které již ve velké většině přesahují 100 korun, v Praze dokonce o několik desítek korun. „Pokud stravenka dlouhodobě nedokáže pokrýt cenu oběda, pak přestává jako benefit plnit svůj účel, tedy zajištění pravidelného stravování,“ upozorňuje Petra Prchlíková.

NA ČELE STAVEBNICTVÍ A IT

Tento problém ale neplatí plošně. Přibývá totiž firem, které reagují na rostoucí ceny obědů i potřeby zaměstnanců a reflektují i daňový aspekt. V těchto firmách se pak využívá třeba i daňově nejvýhodnější hodnota stravenky pro zaměstnavatele, která činí 131 korun pro rok 2020. To je obvykle případ firem, které zavádějí stravenky nově a pak také firem

z odvětví stavebnictví a informačních a komunikačních činností. S těmito stravenkami se naopak takřka nesetkáme ve společnostech působících v administrativě, dopravě, ubytování a stravování či ve veřejné správě.

ŠTĚDRĚJŠÍ TECHNOLOGIE

Aktuální data společnosti Up Česká republika také ukazují, že k postupnému zvyšování hodnoty stravenek v poslední době přispěl přechod firem z papírových poukázek na eStravenky a elektronické karty, které lze spravovat online „V případě eStravenky přispívají firmy zaměstnancům na stravování každý den více, než je tomu u papírových stravenek. Zatímco průměrná nominální hodnota papírových stravenek je aktuálně 86 korun, u eStravenky je to 92 korun,“ dodává Petra Prchlíková z Up Česká republika. Nespornou výhodou eStravenky je podle zaměstnanců fakt, že se z karty strhne přesná částka, která je na účtence.

PROCENTUÁLNÍ ZASTOUPENÍ ZAMĚSTNANCŮ U JEDNOTLIVÝCH NOMINÁLNÍCH HODNOT STRAVENEK DLE TOHO, KTEROU Z NICH POVAŽUJÍ ZA IDEÁLNÍ.

NOMINÁLNÍ HODNOTA STRAVENKY	IDEÁLNÍ PŘEDSTAVA (%)
Méně než 80 Kč	4
80–89 Kč	10
90–99 Kč	13
100–109 Kč	34
110–119 Kč	13
120–129 Kč	13
130 Kč a více	13

Předplatné na rok 2020

sondyrevue

540 Kč
Cena zůstává stejná jako v roce 2019

Jediný prestižní odborový magazín nejen pro každého odboráře!

Jen informovaný zaměstnanec ví, jak má hájit svá práva!

DOZVÍTE SE:

- Co prosazují odbory ve mzdové, platové a pracovníprávní oblasti
- Na co máte nárok v zaměstnání
- Jak bránit svoje zájmy
- Jak správně použít pracovní právo

V Právním servisu a v Paragrafech do kapsy najdete konkrétní odpovědi na své dotazy.

Přednostně se zaměřujeme na výklad legislativních změn v pracovním právu.

Těšíme se, že vám magazín SONDY Revue bude stále sloužit.

Objednávejte si doručování magazínu až do své kanceláře nebo domů na www.esondy.cz, e-mailem sondy@cmkos.cz, telefonicky na 234 462 319.

Zálohová faktura na předplatné na rok 2020 vám bude zaslána Českou poštou nebo e-mailem.

www.e-sondy.cz
 SONDY - revue pro sebevědomé zaměstnance a firemní kulturu
 Vydavatel SONDY, s.r.o.

Adresa redakce a vydavatele:
 nám. W. Churchilla 2,
 130 00 Praha 3-Žižkov

Šéfredaktorka
 JANA KAŠPAROVÁ,
 tel.: 234 462 329,
 e-mail: kasparova.jana@cmkos.cz

Editori
 PETR KORÁL,
 e-mail: koral.petr@cmkos.cz
 EVŽEN STANĚK,
 e-mail: stanekevzen@cmkos.cz

Sekretariát
 tel.: 234 462 328, e-mail: sondy@cmkos.cz

Jazyková lektorka
 JANA PLESKOTOVÁ

Grafické zpracování
 Art director: JAROSLAV PLESL
 Studio DTP, e-mail: sondy-dtp@cmkos.cz

Prodej knih, příjem inzerce
 HANA HOFFMANNOVÁ,
 tel.: 234 462 319, e-mail: sondy-odbyt@cmkos.cz

Objednávky a případné změny v předplatném
 SONDY, s.r.o.,
 nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3-Žižkov,
 tel.: 234 462 328, e-mail: sondy@cmkos.cz

Distributoři
 POSTSERVIS Praha,
 na vybrané pošty dodává PNS
 Podávání novinových zásilek povoleno
 Českou poštou, s.p.,
 Odštěpný závod střední Čechy, čj. 12901/98

Prosíme autory, aby uváděli svá rodná čísla.
 Nevýžádané rukopisy se nevracejí.

SONDY, ročník XXX - ISSN 1802-906X,
 INDEX 47003, MK ČR E17975

Vychází 12x ročně.
 Číslo 4 vyšlo 16. dubna 2020
 Číslo 5 vyjde 14. května 2020.

BLAHOPŘEJEME VÝHERCŮM!

Tajenka křížovky v čísle 3/2020 zněla:
 „Originální kabelky s programem“.
 Výherci Milan KARBÁN, Cheb;
 Hana MORÁVKOVÁ, Plzeň;
 Ludmila SKOTNICOVÁ, Pražmo
 získávají 10% slevu na produkty FI-JI.

Zasláním znění tajenky dává její odesílatel souhlas nakladatelství a vydavatelství SONDY s.r.o. se zpracováním osobních údajů v rozsahu jméno, příjmení a bydliště odesílatele za účelem vyhodnocení soutěže o tajenku magazínu SONDY Revue. V případě vylosování bude výherce požádán o písemný souhlas s uveřejněním svého jména, příjmení a bydliště v magazínu. Osobní údaje o odesílateli budou SONDY s.r.o. evidovat nejdéle po dobu 1 roku a nebudou poskytnuty třetím osobám.

OBJEDNACÍ LÍSTEK

Počet výtisků

Předplacené výtisky posílejte na adresu:

Číslo účtu:

IČO, DIČ:

Jméno objednavajícího,
 telefon, e-mail:

Datum a podpis předplatitele:
 (u organizace i razítko)

- rok 2020 (540 Kč) 1. pololetí 2020 (270 Kč)

Žádám o zaslání: složenky faktury

Do kina, divadla či aquaparku?

S Up benefity je to jen na vás.

www.upcz.cz

Potěšení
každý den

Nepřehlédněte, již vychází nová publikace o FKSP

AKTUALIZOVÁNO

Mgr. MARKÉTA SEIDLOVÁ,
Českomoravský odborový svaz školství

Ing. HELENA ČORNEJOVÁ,
Českomoravská konfederace odborových svazů

Ing. VĚRA ZDENKOVÁ,
Ministerstvo financí ČR

Mgr. HELENA PTEROVÁ,
Ministerstvo financí ČR

190 stran
formát A5
cena 379 Kč

Jak správně vytvářet a využívat **FKSP**

Jak postupovat při poskytování příspěvku na stravování

Pro veřejnou sféru a státní podniky

PRÁVNÍ STAV K 1. 1. 2020

- ✓ Exkluzivní výklad s praktickými příklady jak nově využívat FKSP
- ✓ Osvědčený tým autorek z Ministerstva financí ČR, ČMOS školství a ČMKOS vás připraví na všechny změny platné k 1. 1. 2020

Publikaci, která se nově vztahuje i na státní podniky, můžete výhodně hradit právě z prostředků FKSP

Objednávky zasílejte již nyní na adresu Sondy, s. r. o., nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3, e-mailem: sondy@cmkos.cz, telefonicky na číslo 234 462 319 nebo na www.e-sondy.cz

Předplatitelé Revue Sondy mají slevu 15 % v případě, že uvedou fakturační číslo.

K ceně se připočítává poštovné.